

Sårbarhed er tabu

Til daglig føler Mette, at hun skal udstråle succes. I Café Husrum har hun og andre unge fundet et åndehul, hvor sårbarhed er okay

02/2012

20. JANUAR

ISSN 0105-5399

AnsvarshavendeForbundsformand
Benny Andersen**Redaktion**Jens Nielsen (redaktør), jni@sl.dk
Kurt Ladefoged, kl@sl.dk
Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk
Maria Rørbæk, mrk@sl.dk
Steven Leweson (layout), stl@sl.dk

Prik, læserindlæg, artikler og anmeldelser er ikke nødvendigvis udtryk for redaktionens eller organisationens mening. Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendt stof.

Alle artikler fra Socialpædagogen tilbage til 1999 kan findes på www.socialpaedagogen.dk/arkiv

Adresse

Socialpædagogen
Brolæggerstræde 9
1211 København K
Tlf. 7248 6000. Fax 7248 6001
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15,
torsdag 9-17, fredag 9-13
redaktionen@sl.dk
www.socialpaedagogen.dk

Læserbreve og kronikker

Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 2.000 anslag. Læserbreve med injurierende indhold kan afvises. Kronikker bringes efter en redaktionel vurdering og må højst fylde 8.000 anslag. Læserbreve og kronikker, der bringes i bladet, offentliggøres også på internettet. Indlæg sendes til redaktionen@sl.dk

Annoncer

Sendes til redaktionen@sl.dk
Se priser, formater, deadlines osv. på www.socialpaedagogen.dk/annoncør

Kommende deadlines

Deadline for læserbreve og stillingsannoncer til 03/12, der udkommer den 3. februar, er mandag den 23. januar kl. 12.
Deadline for stillingsannoncer til 04/12 er den 6. februar kl. 12.
For tekstsiderannoncer er deadline til 04/12 onsdag den 1. februar.

Redaktionen af 02/12 er afsluttet den 12.01.2012

Abonnement

Abonnementspris 2012:
922,00 kr. inkl. moms (24 numre)
Løssalg: 44,00 kr. + porto

Opplag

42.081 i perioden
01.07.10-30.06.11

Tryk og produktion

Datagraf Auning AS

Forsidefoto

Søren Kjeldgaard

KOMMENTAR

Socialpædagoger har hver dag et særligt ansvar i forhold til at fastholde udviklingsperspektivet og sikre rettigheder, lige muligheder og deltagelse for de mennesker, vi arbejder med

Voksne handicappede – et fælles ansvar

Af Marie Sonne
Forbunds næstformand

FOTO: RICKY JOHN MOLLOY

2012 startede med et tiltrængt fokus på voksenhandicapområdet og de forhold, Danmark byder mennesker, der har behov for støtte for at få hverdag og liv til at hænge sammen. Der blev sat spot på de rammer og vilkår handicappede bydes – og på den holdning og det ansvar, vi bærer på som samfund, som kommune og region, som socialpædagog og som menneske. Afsættet er en stor undersøgelse, som Socialpædagogernes hovedbestyrelse har gennemført som en del af sit projekt om indsatsen på voksenhandicapområdet.

Undersøgelsen viser bl.a., at mennesker med et stort behov for støtte ofte ikke selv vælger deres bolig. Det sker, at de har ringe interessefællesskab med dem, de bor sammen med, hvilket synes at øge konfliktniveauet blandt beboerne. Mulighederne for at komme i biografen, på indkøb, gåture, besøg hos kæresten er begrænsede – særligt hvis støttebehovet er stort. Mennesker med handicap får langt fra de 15 timers ledsagelse, som de har ret til ifølge loven. Og selvbestemmelsen er på mange måder begrænset.

Undersøgelsen viser altså, at vi ikke lever op til bestemmelserne om lige muligheder og selvbestemmelse i FN's Handicapkonvention. Vi lever heller ikke op til lovgivningen på området. Og det er naturligvis ikke i orden. Debatten har vist, at mange er enige i dette synspunkt. Blandt andet varsler social- og integrationsminister Karen Hækkerup en handlingsplan på området – og det er jo positivt. Ja, faktisk synes jeg, det er godt i sig selv, at vi er enige om gode intentioner. Meget er vundet – eller måske rettere genvundet – ved en positiv holdning til voksenhandicapområdet og til de samfundsmæssige forpligtelser. Det har jo ikke just været en positiv holdning, som ellers har præget den offentlige debat gennem de seneste år. Gode intentioner gør det bare ikke alene. De skal følges op af handling. Her peger pilen på ministeriet, som har ansvaret for at udstikke en retning for den fremtidige indsats. Og på kommuner og regioner, der skal prioritere og sikre rammer og vilkår for indsatsen.

Men pilen peger også på os selv: Socialpædagoger har hver dag et særligt ansvar i forhold til at fastholde udviklingsperspektivet og sikre rettigheder, lige muligheder og deltagelse for de mennesker, vi arbejder med. Vores redskaber og kompetencer til at løfte dette ansvar skal naturligvis hele tiden udvikles. Helt konkret så mener jeg, at der skal iværksættes et ambitiøst udviklings- og uddannelsesprogram på området. Vi skal opruste forskningen, og på længere sigt skal vi have etableret en selvstændig socialpædagogisk uddannelse, sådan at vi står stærkest muligt. Lad os se på, hvad vi har af rammer, problemer, muligheder og udfordringer – gerne i samarbejde med KL, regionerne og de øvrige interesseorganisationer. Lad os kaste det hele op i luften og se på nye veje til at ruste vores faglighed.

Find undersøgelsen på www.sl.dk/undersogelser

INDHOLD

FOTO: SØREN KJELDGAARD

04 SVÆR UNGDOM

I Café Husrum forsøger socialpædagog Conni Stenstrup Hagensen at skabe et frirum for sårbare unge, der ellers kan føle sig som tabere i en vinderkultur, hvor det gælder om at vise sin succes og skjule sin svaghed. 'Det er et stort tabu-eme at være ensom og sårbar', siger hun. Erfaringen stemmer overens med ny ungdomsforskning, der viser, at nogle unge mistrives og samtidig iscenesætter sig selv i et stærkt forskønnet lys, fordi de ikke forventer, at andre unge kan sætte sig ind i, hvad det vil sige at føle sig utilstrækkelig eller forkert.

04 Taber i en vinderkultur**07** Et åndehul**10** ETIK

Hefdig debat om tvangsbehandling

12 LØNTILSKUD

Da Thomas Christensen fik et løntilskudsjob, følte han, at han tog jobbet fra sig selv. Samtidig var han kisteglåd over at få chancen for at komme ind på det socialpædagogiske område. Giv plads til en ledig kollega, lyder opfordringen fra Socialpædagogerne til arbejdspladserne. Det er gevinst for begge parter, men det skal altid være som en merbeskæftigelse i forhold til arbejdspladsens normale beskæftigelse

12 Jeg tog jobbet fra mig selv**16** Giv plads til en ledig kollega

FOTO: HANNE LOOP

17 UDVIKLINGSHÆMMEDE

Siden sidste vinter er der kommet 11 særlige medarbejdere på plejecentret Knud Lavard i Ringsted. Fælles for dem er, at de har en funktionsnedsættelse, og mange har aldrig før haft et arbejde eller kender kun de traditionelle beskyttede værksteder. Nu gør de hverdagen rarere for de ældre på Knud Lavard, og har selv fået et meningsfyldt job: 'Det er mennesker, der er vant til at være omsorgsmottagere, men her gør vi dem til omsorgsgivere. Og vupti, så er de til gavn og ikke til last' konstaterer projektleder og socialpædagog Anne Mikkelsen

17 Sund mad og særlig omsorg**22** BESPARELSER

To fagblade færre

23 ANBRINGELSER

Kommunerne skal dele udgifterne

24 LEDIGHED

Tusindvis mister dagpenge

25 INSPIRATION

Det gode efterværn

26 BØGER**28** LÆSERBREVE

SVÆR UNGDOM

Taber i en vinderkultur

Unge anno 2012 har i høj grad følelsen af, at de selv skal skabe deres liv og udstråle succes. Det giver bagslag, når livet er svært – viser såvel ny forskning som socialpædagogiske erfaringer

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk
Foto: Søren Kjeldgaard

Engang gav en bekendt Mette et velment råd: 'Nyd nu din ungdom. Det er den bedste tid i livet!' Og så måtte Mette gyse. For som hun siger:

– Hvis det er rigtigt, tør jeg slet ikke tænke på de andre tider!

Mettes ungdom har bestemt ikke levet op til billedet af lykke og livsintensitet. Hun læser på lærerseminariet, og en dag holdt en af de med-studerende oplæg om et ophold i Afrika. For at fremhæve forskellen mellem danske og afrikanske børns liv, sagde hun: 'Tænk på jer selv som 14-årige. Hvad gik I op i?'. Og mens nogle af de andre

studerende nævnte noget om forelskelser og drukture, sad Mette helt tavst.

– For fra jeg var 14, til jeg var 17, var jeg indlagt på psykiatrisk afdeling. Fyldt af angst og selvhad. Og da jeg sad der i klassen på seminariet, mærkede jeg skammen over mine erfaringer. Jeg tænkte, at jeg i hvert fald ikke ville dele dem. De skulle bare skjules, fortæller hun.

Socialpædagogen møder Mette i Café Husrum i Århus, der er et samtalested for sårbare unge – ledet af socialpædagog Conni Stenstrup Hagensen. Formålet med besøget er at undersøge, hvordan forskningsresultaterne i rapporten 'Når det er svært at være ung i Danmark – unges egne beretninger' matcher erfaringerne på det socialpædagogiske tilbud.

Eget ansvar

Rapporten er lavet af Center for Ungdomsforskning som led i et treårigt forskningsprojekt, og den bygger på 33 dybdegående interviews med unge, der er præget af forskellige former for mistrivsel (se faktaboks). En af de vigtige konklusioner i rapporten er, at de unge i meget høj grad føler, at de selv har ansvaret for at forme og skabe deres liv – og at det er deres egen skyld, hvis det går galt. Samtidig lægger mange vægt på at udstråle succes udadtil.

Den tendens kan Mette nikke genkendende til. På seminariet oplever hun, at det gælder om at være energifyldt og overskudsagtig, og at der på ingen måde er plads til at have det svært.

– Fx har vi alle sammen lige været i praktik, og for mig var det en kæmpe udfordring. Jeg var på en kræftafdeling på Skejby Sygehus, og det var rigtig svært at møde forældre, der jo var i krise, men sådan noget kan jeg ikke snakke med mine holdkammerater om. Jeg oplever, at det meget handler om at vise sin succes og fortælle om de gode oplevelser. Det er særlig tydeligt på Facebook, hvor der er mange, der skriver at 'foræl-

Diskuter dilemmaet på facebook

Bør selviscenesættelsen begrænses?

Er du enig i, at unge anno 2012 i højere grad end tidligere iscenesætter sig selv som succeser, og at sårbarhed er et tabu? Kan og bør der gøres noget ved det?

Deltag i debatten på facebook / se hvordan på www.sl.dk/facebook

drene var bare så glade for mig' eller 'jeg fik bare så mange gaver af børnene.' Jeg har aldrig nogen sinde set nogen skrive på Facebook, at 'pyha, hvor var det svært at være i praktik', fortæller hun.

De andres perfekte liv

At Mette har haft en psykisk sygdom, har hun ikke røbet for en eneste holdkammerat.

– Når det gælder om at være tjekket og smart og have styr på tingene, er det ikke særlig fedt at fortælle en taberhistorie, siger hun.

Søren, der også kommer i Café Husrum og tidligere har haft depressioner, oplever også, at Facebook er stedet, hvor det vellykkede ungdomsliv udstilles.

– Jeg prøver at lade være med at gå for tit på Facebook, for jeg får det dårligt, når jeg sammenligner mig for meget med andres succesverden. Hvis jeg kigger på andres billeder og vægbeskeder, kan jeg få fornemmelsen af, at de har mere succes end jeg har. Det skete fx for nylig, da jeg var inde og læse lidt på væggen hos en, jeg kender – men ikke har så meget at gøre med – og jeg kunne se, hvordan han skrev sammen med mange andre. Og jeg fik en ide om, at de nok havde det rigtig sjovt.

Sørens oplevelse stemmer med konklusionerne i rapporten. I en kronik i Information skriver hovedforfatterne, Niels Ulrik Sørensen og Jens Christian Nielsen:

'Forestillingen om, at andre unge lever et ungdomsliv, som er noget nær perfekt, går igen i de interviewede unges beretninger. Det per-

fekte ungdomsliv fremstilles som det gængse, som normen, og selv om de unge ikke oplever, at de selv kan leve op til denne norm, sætter de sjældent spørgsmålstegn ved den. (...) Flere af de unge fortæller, at de iscenesætter sig selv i et stærkt forskønnet lys, når de er sammen med andre unge – de forventer nemlig ikke, at de andre vil kunne sætte sig ind i, hvad det vil sige at føle sig utilstrækkelig eller forkert.'

Sårbarhed er et tabu

På baggrund af sine erfaringer fra Café Husrum, siger lederen, Conni Stenstrup Hagensen:

– Det er et stort tabu-eme at være ensom og sårbar. Man reklamerer ikke med sin svaghed, og så bliver man endnu mere ensom.

Hun siger, at mange unge har en oplevelse af, at man skal være en vinder, en succes, for at være god nok:

– Når de fortæller om uddannelseslivet, handler det om at få høje karakterer, og når man dyrker sport, skal man også være dygtig. Der er meget fokus på at præstere. Ikke på at være. Én af vores sårbare unge går fx på et malerkursus, og dér oplever hun, at det er Picasso-billeder, der skal males. Det er ikke nok at kunne nyde at være i det kreative – det skal hele tiden være endnu bedre. Og i pauserne har hun svært ved at være sammen med de andre unge, fordi det ligger i luften, at alle helst skal videre på kunstakademiet.

I bogen 'Popstars-generationen' fra 2010 skriver fremtidsforsker Anne-Marie Dahl og gymna-

KAMP | Café Husrum dyster de unge for sjov. I andre sammenhænge oplever såvel Søren (til venstre) som Mette, at konkurrencementaliteten giver skrammer

Det er et stort tabu-emne at være ensom og sårbar. Man reklamerer ikke med sin svaghed, og så bliver man endnu mere ensom.

Conni Steenstrup Hagensen, socialpædagog og leder af Café Husrum

Når det er svært at være ung i Danmark

Rapporten 'Når det er svært at være ung i Danmark – unges beretninger om mistrivsel og ungdomsliv' er lavet af Center for Ungdomsforskning og bygger på dybdegående interviews med 33 unge. De er udvalgt blandt de i alt 3.481 unge, der deltog i en stor spørgeskemaundersøgelse – og de er udvalgt, fordi deres svar pegede på mistrivselproblemer som selvskade, ensomhed, mobning samt problemer med krop og ydre.

Ifølge forskerne er de unge i undersøgelsen præget af en forestilling om, 'at ungdomslivet har karakter af et individuelt udskillelsesløb, hvor man konstant er i farezonen for at tabe pusten og blive efterladt i bagtroppen, mens andre unge drøner forbi en hen imod det gode ungdomsliv.' Forskerne påpeger, at de unge kun sjældent giver andre skylden, når noget går galt. Fx er der ingen kritik af de sociale myndigheder, når en opvækst i et alkoholikerhjem omtales:

'Kritikken af samfundsmæssige eller strukturelle forhold er i det hele taget bemærkelsesværdigt fraværende i de unges beretninger. Deres kritiske blik er primært rettet mod dem selv.'

Hele rapporten kan hentes på www.kortlink.dk/ac5c, hvor du også finder den store spørgeskemaundersøgelse og et hæfte med gode råd til voksne, der vil hjælpe unge med tegn på mistrivsel.

Gode råd, når du arbejder med sårbare unge

Conni Steenstrup Hagensen ser især tre tendenser i tidsånden, der kan presse sårbare unge: De høje krav, hurtigheden og selvscenesættelsen, der tabuiserer ensomhed og dét, der gør ondt. Hun har følgende råd til socialpædagoger, der arbejder med sårbare unge:

- Hav mod til at snakke om det, der er sårbart – og støt de unge i at sætte ord på det.
- Skab en modvægt til tidens hurtighed – et rum, hvor det er i orden at trække stikket ud og være sårbar.
- Styrk de unges selvværd og hjælp de unge til at gå efter deres egne mål – ikke dem, der stilles af samfundet. Hjælp dem til at spørge: Hvordan bliver jeg tilfreds? Hvad er det gode liv for mig?
- Skab et rum, hvor sårbare unge kan spejle sig i hinanden og se, at de ikke er alene om besværlighederne
- Vær nærværende. Det er bedre for de unge, at man har lidt tid sammen, hvor man er nærværende end meget tid, hvor man har travlt med alt muligt andet.

sielektor Oluf Kjær Nielsen også, at nutidens unge er præget af en forventning om, at de er og skal være noget særligt, og at de selv har ansvaret for at skabe det gode liv:

'Popstars var det første signal om en tidsånd, der sagde, at alle i princippet har en chance for at indtage scenen og blive stjerne. Det er den ungdomskultur, som vi har valgt at kalde popstars-generationen. (...) Popstars-generationen er født i en verden af muligheder med i princippet frit valg på alle hylder. En verden med stor frihed til at vælge sin egen identitet. Det eneste, der ikke kan fravælges, er nødvendigheden af at vælge – og mange unge giver udtryk for, at det godt kan være svært at acceptere. Et ungt menneske, der i dag træffer et forkert valg, kan kigge sig selv i spejlet og sige, det var så din egen skyld, du kunne jo bare have valgt noget andet. Vor egen lykkes smed, eller vor egen ulykkes skyld,' skriver de.

Frygten for forkerte valg

I rapporten fra Center for Ungdomsforskning, står der:

'For nogle unge kan oplevelsen af, at tilværelsen er noget, man selv frembringer, givetvis være forbundet med en svimlende følelse af at have magt og kontrol over livet. Men for de unge i undersøgelsen synes det i højere grad at afføde en række bekymringer over at træffe de forkerte valg og – som en konsekvens heraf – at ødelægge deres eget liv.'

Den bekymring rammer også Søren fra Café Husrum. Han er 26 år og har flere gange taget tilløb til en ungdomsuddannelse, således at han indtil videre blandt andet er sprunget fra en HE, en anlægsgartneruddannelse, en produktionsskole og et smedeværksted.

– Der er simpelthen så mange valg, synes jeg, og det virker ind imellem enormt forvirrende og frustrerende, fordi et eller andet sted kan man næsten gøre, hvad man vil. Og vælger man det ene, så går man glip af noget andet. Og jeg er sindssygt bange for at gå glip af noget, siger han.

Nogle gange føler Søren sig som 'en taber i en vinderkultur,' og for ham er der en vis smerte forbundet med samfundets dyrkelse af succes.

– Når man skal vise, at man har styr på tingene og er en succes, går man og gemmer på det svære. Og jeg har fundet ud af, at det ikke er godt for mig. Jeg er nogle gange gået ned med flaget, fordi jeg ikke har fået løst op for tingene, siger han.

På den anden side ser han også noget positivt ved dyrkelsen af succes'en:

– Det er dét, der giver mig drive. Jeg kan ikke bare lave ingenting. Jeg vil også være en vinder. ■

NÆRVÆR | Café Husrum ønsker Connie Stenstrup Hagensen at skabe en modvægt til tidens hurtighed – et rum, hvor det er i orden at trække stikket ud og være sårbar

SVÆR UNGDOM

Et åndehul

Café Husrum er et frirum for sårbare unge. Her kan de smide facaden og sammen øve sig på det, der er svært

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk
Foto: Søren Kjeldgaard

Hver eneste mandag morgen gentager det samme mønster sig for Mette: Hun sidder i klasseværelset på lærerseminariet og ser den ene holdkammerat efter den anden komme ind og tage del i snakken om weekendens fester:

– Og så oplever jeg, at ingen ænser mig. Ingen spørger mig om noget. Jeg føler mig helt gennem-sigtig. Og så gør jeg jo selvfølgelig også mig selv usynlig, fordi jeg ikke siger noget.

Så har Mette en god tanke i hovedet: På torsdag skal hun ned i Café Husrum:

– Det er en livline for mig. Et åndehul. Her over jeg mig i ikke at være usynlig. I at fortælle, hvad

jeg er optaget af og hvem, jeg er. Café Husrum er et øvested for mig, siger hun.

Og det er netop også, hvad caféens leder, socialpædagog Conni Stenstrup Hagensen, ønsker, at det skal være:

– Når man kommer ind ad døren her, skal der være et meget trygt miljø, hvor man kan bruge gruppen til fx at øve sig i sociale relationer eller i at vise ked af det-hed eller andre følelser, siger hun.

Find ro

I Café Husrum kan de unge deltage i én af to samtalegrupper, der hver uge mødes i to en halv time. Sessionen starter med tændte stearinlys og blid musik, mens Conni Stenstrup Hagensen guider de unge til at finde ro i sig selv. Fx ved at fokusere på, hvordan de sidder, og hvordan de har det inden i. Derefter er der først en runde, hvor alle får sagt, hvad de er optaget af her og nu, og så går gruppen i dybden med problemstillinger, der er særligt vigtige for én eller flere af de unge. Det kan dreje

Ude i verden skal jeg være en succes. Herinde føler jeg mig accepteret

Søren, bruger af Café Husrum

Når jeg er her i Café Husrum, føler jeg mig ikke som en taber. Jeg føler mig heller ikke som en vinder. Jeg føler mig bare som et menneske

Mette, bruger af Café Husrum

I ØJENHØJDE Med mand, barn og en akademisk uddannelse, der snart er i hus, ligner Anne Sofie Bjerre Lunkeit måske en succes, men det nedtoner hun som frivillig i Café Husrum. Her gælder det om at møde Søren og de andre sårbare unge i et ligeværdigt samvær, hvor selvpromovering er lagt på hylden

sig om alt fra familieproblemer til tanker om selvmord eller ubehaget ved at skulle være sammen med mennesker, man ikke kender. Conni Stenstrup Hagensen er ordstyrer og stiller spørgsmål som: 'Hvad tænker I andre? Har I haft en oplevelse, der ligner?'

Hun gør sig umage med sine formuleringer:

– Jeg stiller åbne spørgsmål som sikrer, at de unge får sagt det, de har på hjertet. At de får udtrykt, hvad de føler og mener. For mange er det nyt at være i et rum, hvor det er muligt at blive set og hørt som den, de er.

Gruppens kraft

I den ene gruppe deltager psykologistuderende Anne Sofie Bjerre Lunkeit som frivillig. Hun er blevet overrasket over, hvor stor effekt det har at være i en gruppe modsat individuelle samtaler.

– Så snart der er en, der tør åbne sig, sender det et mod ud til de andre, der så også tør åbne sig. På den måde får man hurtigere indsigt i de besværligheder, de unge lever med, siger hun.

Det har stor betydning, at de unge kan spejle sig i hinanden og se, at de ikke er alene. Som Mette udtrykker det:

– Dét, jeg får ud af at komme her, er, at jeg møder andre unge, der på hver deres måde har det svært. Vi føler os alle sammen lidt udenfor, men her er der et godt fællesskab. Jeg skal ikke stille med en facade.

Søren har en lignende opfattelse:

– Ude i verden skal jeg være en succes. Måske ikke 24/7, men min egen fornemmelse er, at jeg ikke kan vise mine svage sider derude. Herinde føler jeg mig accepteret. Der er meget varme, og jeg behøver ikke at lægge skjul på, hvem jeg er.

Conni Stenstrup Hagensen fortæller, at hun forsøger at skabe tryghed og accept ved blandt andet at lægge vægt på, at alle følelser er i orden.

Okay at være stille

Konkret betyder det fx rigtig meget for Mette, at hun kan få lov til at være stille:

– Engang kom Conni ind i rummet inden gruppen startede. Vi sad alle sammen og var helt tavse, og så sagde hun noget, jeg aldrig glemmer hende for. Hun sagde: 'Det er dejligt at her er så stille. Jeg kan godt lide, at her er stille.' Det gør, at jeg får en accept af, at jeg er stille – og det gør så, at jeg også kan vise den anden side af mig. Den mere sprælske og glade side.

Mette har blandt andet optrådt med et klovnummer, som hun lærte, da hun for 10-11 år siden gik på gøgler-skole. Hvid i ansigtet kom hun ind på scenen og viste stolt og pralende, hvordan hun kunne jonglere: Først med én bold. Så med to og til sidst med tre bolde.

– Og dét syntes de andre i Café Husrum, var sjovt. Jeg prøver ihærdigt at få noget af den side med, når jeg fx er på seminariet, men det er svært. Derfor er det godt, at jeg kan øve mig her – og også kan øve mig på at fortælle historien om min tidligere psykiske sygdom, som jeg ellers tier stille med, siger hun.

Gode råd og værktøjer

For Søren betyder det også meget, at han kan tale med andre om de ting, han tumler med. Fx at han har det svært med de næsten uendeligt mange valg, man står over for som moderne menneske:

– Jeg har fx ofte overvejet at gå til kampsport, men bare det at begynde kan være sindssygt svært, fordi der er en million forskellige stile, og jeg så har tænkt, at hvad nu hvis jeg starter på én ting, og der så var noget andet, der var bedre? Jeg kan være sindssygt bange for at gå glip af noget, og der er så sindssygt mange valg – men herinde får jeg nogle værktøjer og gode råd. Fx da jeg blev stresset over, at jeg skulle vælge mellem at begynde på en guideskole og HF, og der så var én, der sagde: 'Du skal bare tage én ting ad gangen. Der er jo ikke nogen, der siger, at du ikke kan gøre det om fem år eller ti år, bare fordi du ikke kan gøre det lige nu.'

Vender tingene 180 grader

Conni Steenstrup Hagensen lægger vægt på, at hun i gruppesamtalerne ofte forsøger at vende tingene 180 grader og se ressourcer i stedet for svagheder. Det oplevede Mette fx for nylig, da hun fortalte om en time på bevægelsesholdet på seminariet, hvor de havde lavet en test – og hvor hun qua en række ryg- og hofteproblemer var den dårligste:

– Og så talte Conni om, at mine fysiske begrænsninger jo giver mig en værdifuld indsigt i, hvordan idræt kan være ekskluderende. Dét, at jeg ikke selv kan løbe så hurtigt, kan være en fordel i forhold til at undervise børn, der har nogle fysiske skavanker.

Oplevelsen af nederlag vækker tit genklang hos de unge, fortæller Conni Steenstrup Hagensen, og det gælder både unge, der slet ikke er kommet i gang med en uddannelse eller arbejde, og fagligt velfungerende unge.

– I hvert fald nogle af de unge oplever, at der stilles næsten uendelige krav, og et tema, der ofte kommer op i gruppesamtalerne, er oplevelsen af, at alting altid kan blive bedre. At det aldrig er godt nok, siger hun.

Som modvægt til samfundskravene forsøger Conni Steenstrup Hagensen at stille spørgsmål, der inviterer de unge til at sætte egne mål – og ikke sammenligne sig med andre. For både Søren og Mette opleves Café Husrum som et frirum fra den konkurrence, de ellers oplever. Som Mette siger:

– Ellers kan jeg da godt føle mig som en taber, fordi jeg i en alder af 31 hverken har mand, hus, børn, uddannelse eller arbejde. Men når jeg er her i Café Husrum, føler jeg mig ikke som en taber. Jeg føler mig heller ikke som en vinder. Jeg føler mig bare som et menneske. ■

EFTERTANKE Selv om Mette indtil videre har holdt sin historie hemmelig for holdkammeraterne på seminariet, véd hun godt, at nogle af dem kan falde over denne artikel. 'Og det vil være okay. Jeg ser det som en del af, at jeg øver mig på at fortælle min historie. For når jeg hele tiden prøver at skjule den, svarer det til, at jeg ikke måtte vise mine ene arm'

Fakta om Café Husrum

Café Husrum er et samtalested for sårbare og fx selvmordstruede unge mellem 16 og 30 år. Der er mulighed for én gang om ugen at deltage i en samtalegruppe, som ledes af socialpædagog og psykoterapeut Conni Steenstrup Hagensen. Derudover er der caféaftener med hygge og samvær samt faglige caféer, hvor gæster udefra holder oplæg om fx angst eller mindfulness. Der kommer omkring 20 sårbare unge – og 13 frivillige. Ud over ovenstående er der også en bostøttetilbud mulighed for 2-3 unge. Læs mere på www.cafehusrum.dk

ETIK

Heftig debat om tvangsbehandling

I Socialpædagogens Facebook-gruppe slår emnet tvangsbehandling alle rekorder med mere end 130 indlæg. Debattørerne er blandt andet uenige om, hvordan man bør forholde sig, når jura og etik kommer i konflikt

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Mens sundhedsministeren tager de første skridt til at ændre lovgivningen vedrørende tvangsbehandling af udviklingshæmmede, demente og andre mennesker med forståelseshandicap, kører en heftig debat i Socialpædagogens Facebook-gruppe. For hvad bør man gøre, så længe loven er, som den er? Og man fx står i et dilemma som kontaktpædagog for udviklingshæmmede 'Karl', der ikke vil have sine hjertepil-

ler – og ikke forstår, at han bliver syg uden.

Den 10. januar var der i alt kommet 133 indlæg i debatten, der har kørt siden Fagbladet Socialpædagogen sidste år i maj præsenterede problemstillingen i temanummeret 'Livsfarlig lov'. Som vi skrev dengang kan 'forbuddet mod tvangsbehandling i værste fald være livsfarligt for voksne udviklingshæmmede, der ikke selv forstår betydningen af at sige nej til lægehjælp.' Når man ser bort fra psykiatriloven, er det nemlig kun tilladt at tvangsbehandle i akutte livstruende situationer. Og derfor må man fx ikke give hjertemedicin til en udviklingshæmmede, der vedvarende modsætter sig – uanset om den udviklingshæmmede forstår konsekvensen af protesten, og uanset om en værge siger ja til behandlingen.

Tvang bør tillades

Med enkelte undtagelser er debattørerne enige om, at

tvangsbehandling bør være tilladt i særlige situationer. For eksempel skrev Laila Hansen den 15. oktober om 'Karl':

– Karl skal have sin hjertemedicin, ellers dør han. Mennesker er ansat til at hjælpe Karl – hvis udvikling ikke er alderssvarende – gennem livet. Tage ansvar for ham og hjælpe ham til at leve, ikke til at dø. Loven bør laves om, således at der eksisterer undtagelsesmuligheder fra forbuddet mod tvang.

På den måde ligger flertallet af Facebook-debattørerne langt hen ad vejen på linje med såvel sundhedsministeren, Det Ethiske Råd og en række organisationer, der bl.a. tæller Socialpædagogerne. Som vi tidligere har beskrevet i Socialpædagogen mener de alle, at det i særlige situationer er på sin plads at anvende tvang for at sikre omsorgen for mennesker, der ikke selv forstår konsekvensen af at sige nej til sygdomsbehandling. Og de første skridt på vejen mod en lovændring er taget, idet sundhedsministeren i december havde møde med repræsentanter for en række organisationer og nu vil drøfte spørgsmålet med de sundhedspolitiske ordførere.

Lovbrud eller ej

Det store spørgsmål i Facebook-debatten er nu, hvad man bør gøre så længe, loven er som den er? Her deles vandene mellem dem, der mener, at det kan blive nødvendigt at bryde loven for at sikre omsorgen – og dem, der mener, at det er et skråplan.

Blandt de første hører John Rasmussen (8. januar):

– Hensynet til et menneskes velfærd kan gå forud for lov, og hvis det er livstruende, så bør hensynet altid gå forud for loven. Jeg vil dog efterfølgende oplyse om, hvad jeg har gjort, og at jeg agter at fortsætte den praksis. Det må så være op til rette instans at vurdere, om jeg er den rette til jobbet. Min

respekt for menneskeliv går forud for mit job.

Den 17. december skriver Lars Bjarne Pedersen:

– Jeg vil hellere have en advarsel for at overholde min omsorgspligt – end en advarsel for at have begået omsorgssvigt.

Forskellige værdier

Og 9. januar skriver Niels Skjødt Hansen:

– Hvor mange vil bukke under eller dø, mens spillereglerne følges? Det kan jo til tider og meget ofte tage lang tid at ændre love og regler. Hvad vil jeg kunne leve med på sigt? Ikke en død bruger.

Kim Hansen er blandt dem, der er meget kritiske over for lovbrud i etikens navn. 9. januar skriver han:

– Problemet er jo netop, at der er så mange forskellige holdninger til, hvornår noget er overgreb eller omsorgssvigt, og hvis hver enkelt nu arbejder ud fra, hvad de synes er omsorgssvigt/overgreb, så kommer vi ud i en jungle, hvor egne værdier reelt kan føre til overgreb. Mine værdier/min etik er ikke nødvendigvis de samme som dine, uanset at vi begge vil det bedste for borgeren. Derfor har vi loven som rettesnor, og er der en knude på rettesnoren, så retter vi den jo ikke ud ved at klippe den over, men får fat i en ende, så knuden kan blive løst op.

Lita Malmberg er på linje og skriver den 14. oktober:

– Det er et skråplan at begynde at bryde loven. Hvem skal afgøre, hvornår og hvordan den skal brydes? I stedet må vi kæmpe for at lave om på det, der ikke virker. Og i mellemtiden rumme at tingene ikke er optimale. ■

Læs hele Socialpædagogens tema om tvangsbehandling på www.socialpaedagogen.dk Deltag i debatten på Facebook via www.sl.dk/facebook

Forvirring om loven

Debatten i Socialpædagogens Facebook-gruppe afslører, at der er en del uklarhed om, hvad loven rent faktisk siger. Eksempelvis tror nogle fejlagtigt, at man må tvinge en udviklingshæmmede til at tage hjertemedicin, hvis en læge eller en værge giver tilladelse – eller hvis han bliver indlagt på et sygehus.

Forvirringen på Facebook afspejler måske bare en mere generel forvirring. I hvert fald lavede Sundhedsstyrelsen for seks år siden en spørgeundersøgelse, der viste, at tre ud af fire læger fejlagtigt troede, at det var lovligt at tvangsbehandle en dement kvinde, der modsatte sig, da hun skulle have lagt et kateder op. Fakta er, som Sundhedsstyrelsen skrev i rapporten om undersøgelsen, at 'dette ikke er i overensstemmelse med loven. Hvis patienten i ord eller handling tilkendegiver, at hun ikke vil behandles, er der, uanset samtykke fra værge eller pårørende, ikke hjemmel til at gennemføre behandlingen med tvang'.

Kilde: Sundhedsstyrelsens rapport 'Lægers viden om patienters retsstilling' fra 2006, der kan læses via www.kortlink.dk/acar

LØNTILSKUD

Jeg tog jobbet fra mig selv

Da Thomas Christensen kom i job med løntilskud, var han både kisteglad og betænkelig, fordi det var et regulært job, og selv fik han kun understøttelse. Men det endte godt

Af Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk
Foto: Joachim Ladefoged

Det virkede lidt, som om han tog jobbet fra sig selv. Det var den følelse, Thomas Christensen havde, da han blev ansat i løntilskud på et kontaktcenter for psykisk syge i Viborg Kommune. Forskellen kunne aflæses på lønsedlen, hvor han måtte nøjes med understøttelse, mens kollegaerne, der lavede det samme som ham, fik overenskomstmæssig løn.

Men samtidig var han også ubeskrivelig glad og lettet over, at han fik mulighed for at komme ind på en socialpædagogisk arbejdsplads og få erfaringer, som forhåbentlig kunne bringe ham videre inden for det, han allerhelst ville arbejde med, nemlig socialt udsatte.

– Det er det dilemma, man står i, når man er i løntilskud, siger han.

Det lå ikke umiddelbart i kortene, at det var pædagogvejen, 31-årige Thomas Christensen ville vælge. Han blev oprindeligt uddannet multimediedesigner, men da han hellere ville arbejde med mennesker end sidde foran en computer, blev han uddannet pædagog i 2008 – 28 år gammel. Hans specialisering i uddannelsen var mennesker med sociale problemer.

Interessen for det særlige sociale område blev allerede vakt i barndommen, hvor han flere gange var med sin mormor på Egmont Højskole, der er en højskole for voksne handicappede.

Ansættelsesstop

Under studierne arbejdede Thomas Christensen i et bofællesskab for voksne udviklingshæmmede,

og da han var færdiguddannet, fik han et halvt års vikariat samme sted.

Herefter fik han et halvt års vikariat i et andet bofællesskab, og aftalen var, at han efterfølgende skulle fastansættes. Men kommunen havde i mellemtiden indført ansættelsesstop, og i stedet blev han tilknyttet bofællesskabet som tilkaldevikar, når der var sygdom og ferie blandt det faste personale.

Men også her blev der skåret, så han fik færre og færre vikartimer, og til sidst måtte han melde sig fuldtidsledig.

Det blev starten på en ørkenvandring med utallige ansøgninger og et kig ind i en arbejdsløshedsværden, som han godt kunne have været foruden.

Han søgte alt inden for det pædagogiske område, både daginstitutioner og det særlige sociale område. På ni måneder nåede han at søge omkring 80 stillinger og fik lige så mange afslag. Nogle få gange blev han indkaldt til ansættelsessamtale, men fik efterfølgende nej. Oftest var begrundelsen, at han manglede erfaring.

Det blev en øjenåbner

Mens han var ledig, henviste jobcentret Thomas Christensen til en såkaldt ekstern jobaktør, som skulle hjælpe ham med at finde job. Men det fik han ikke noget ud af.

– Jeg følte lidt, det var en kontrolinstans, som skulle tilse, at man var aktiv jobsøgende, siger Thomas Christensen.

– En gang om måneden skulle jeg møde op, og vise, hvilke stillinger, jeg havde søgt, og desuden medbringe to stillinger, jeg havde tænkt mig at søge.

Efter ni måneder på den måde fik Thomas Christensen besked om, at han skulle i aktivring. Jobaktøren ville sende ham på kursus, hvor han skulle lære at skrive ansøgninger. Tidligere var han blevet sendt på kursus for at høre om nye karrieremuligheder, blandt andet truckførerkursus og kursus som telefonsælger. Han kunne selv vælge. Kravet var, at han kom i aktivring – ligegyldig med hvad.

RESPEKT Selvfølgelig følte jeg et eller andet sted, at det var unfair, at man skulle yde det samme som andre uden at få løn for det, siger Thomas Christensen

Det kunne Thomas Christensen ikke rigtig bruge til noget, og han følte ikke, at den eksterne jobaktør havde kendskab til det pædagogiske område.

– Det var lidt af en øjenåbner. Jeg måtte selv gøre noget, siger han.

Thomas Christensen gik ind på Tilbudsportalen. Hans mål var at arbejde inden for psykiatrien, og han skulle i første omgang finde en virksomhedspraktik på fire uger. Han ringede til afdelingslederen i Psykiatri Basis i Viborg Kommune, præsenterede sig og spurgte, om hun kunne bruge ham et eller andet sted inden for psykiatrien.

Afdelingslederen virkede ret begejstret, selv om hun ikke tidligere havde prøvet den type 'ansættelse'. De mødtes et par dage senere, og hun sagde, at han kunne begynde med det samme i et nystartet kontaktcenter for psykisk syge i Viborg. Som 'løn' fik han arbejdsløshedsdagpenge, og han kostede som sådan ikke arbejdspladsen noget. Det var juni 2011.

Thomas Christensen rådførte sig hele tiden med Socialpædagogens lokale jobkonsulent, Mette Carlsen, der bistod ham med støtte, råd og vejledning, ikke mindst om hans rettigheder i forhold til at være ledig.

På job med tilskud

Kontaktcentret ligger i udkanten af Viborg og rummer en café, hvor besøgende kan købe mad. Alle kan komme i kontaktcentret, og de har ret til at være anonyme, så medarbejderne laver ingen journaloptegnelser.

Udover Thomas Christensen bestod medarbejdergruppen af endnu en socialpædagog og en social- og sundhedshjælper.

De besøgende er en meget blandet gruppe både aldersmæssigt og diagnosemæssigt. Nogle

har været i det psykiatriske system i mange år, mens andre er nye. Det er ikke et behandlingssted. Brugere kommer for at få social kontakt med andre, og det hjælper medarbejderne dem med.

Efter virksomhedspraktikken søgte Thomas Christensen om at fortsætte i job med løntilskud. Han fik ja fra alle instanser. Der blev skrevet kontrakt om, hvad han skulle lave. Han indgik på lige fod med de øvrige medarbejdere, så det var at betragte som en ordinær ansættelse – bortset fra, at han kun fik understøttelse.

Hans ansættelse blev delt mellem 25 timer i kontaktcentret og 12 timer i bostøtten, hvor han var på hjemmebesøg hos brugerne og hjalp dem med at få hverdagen til at hænge sammen. Han følte helt klart, at han var en del af personalet og var meget glad for både kollegaer og arbejdet.

– Selvfølgelig følte jeg et eller andet sted, at det var unfair, at man skulle yde det samme som andre uden at få løn for det. Men samtidig ville jeg også gerne have erfaring, fordi det er den, jeg er blevet stoppet på, når jeg været til jobsamtale, siger han.

Så det her var den bedste løsning for Thomas Christensen, og det kunne forhåbentlig på et tidspunkt også lede hen mod et job.

Svar, parat og klar

Og det gjorde det. Tre uger før hans job i løntilskud udløb, så Thomas Christensen på Viborg Kommunes interne hjemmeside, at man søgte to socialpædagoger som bostøtte for psykisk syge borgere. Der var så lang ventetid på at få en bostøtte, at kommunen havde valgt at oprette to nye stillinger.

Thomas Christensen søgte og blev kaldt til samtale. I samtalen deltog blandt andet en bruger, som spurgte, hvad han ville gøre, hvis en bruger

Hvad gør du, hvis du bliver ledig?

Gode råd fra Thomas Christensen

- Hvis du gerne vil i virksomhedspraktik eller løntilskudsjob, så tag selv initiativ til at finde en arbejdsplads.
- Du er nødt til selv at tage ansvar for din ledighed, da jobcentret ikke kan hjælpe dig.
- Kontakt din lokale fagforening hos Socialpædagogerne og få råd om dine rettigheder og regler.
- Se på løntilskud og virksomhedspraktik som noget positivt, hvor du har mulighed for at skabe netværk.
- Vær fleksibel og præster dit bedste, så du får vist, hvem du er, og hvad du kan.

Gode råd fra Socialpædagogens A-Kasse

- Før eller siden skal man som ledig i aktivering, så gør dig selv nogle tanker om, hvordan du selv kan forberede dig, så du så vidt muligt får det, du helst vil have.
- Planlæg hvordan du får mest ud af din ledighedsperiode. Er det for eksempel ved mere uddannelse, gennem anden opkvalificering, i virksomhedspraktik eller i job med løntilskud?
- Er der et område, du er særligt interesseret i, så undersøg, hvordan du kan få foden indenfor.
- Søg råd og vejledning hos Socialpædagogens lokale jobkonsulent.

var meget selvdestruktiv en fredag eftermiddag og ikke kunne klare sig weekenden over. Thomas Christensen svarede:

– Jeg vil sørge for, at vedkommende ikke skal stå alene og vil prøve at få skabt ro – plus eventuelt kontakte akutstjenesten eller psykiatriområdet i Viborg.

Og så understregede han:

– Jeg vil ikke lade personen være alene, uden at vi fik løst det.

I ansættelsessamtalen deltog også afdelingslederen, den strategiske leder og to medarbejdere.

Flere ansøgere var indkaldt til samtale.

Thomas Christensen ventede uroligt.

Han var godt forberedt, kendte området og forsøgte at sælge sig selv på, at han kendte arbejdsgangene gennem sit arbejde i løntilskud. Desuden havde han gjort sig nogle tanker om de fremtidige aktiviteter for brugerne.

Han syntes også, han havde klaret sig rimeligt på ansættelsesudvalgets spørgsmål om etik og faglighed.

Efter samtalen gik han på arbejde, mens han ventede på en opringning fra ansættelsesudvalget, om han havde fået jobbet.

Så er jeg med på vognen

Han har tidligere prøvet at vente på en opringning og set i det lys, havde han svært ved at vurdere, hvordan samtalen er forløbet.

– Jeg havde en fornemmelse af, at det ikke var min bedste samtale. Der har virkelig været andre gange, hvor jeg har følt, at jeg fik 12 til samtalen,

og alligevel kom der er afslag, siger Thomas Christensen.

– Men jeg havde ikke en fornemmelse af, at mine præstationer denne gang var til 12, så jeg var meget usikker.

Allerede om eftermiddagen kl. 16:30 ringede afdelingslederen og sagde, at han havde fået jobbet. De ville meget gerne bruge ham.

Den 1. januar 2012 blev Thomas Christensen ansat i et ordinært job og til en overenskomstmæssig løn. Endelig kunne han framelde sig Jobnet. Det var en kæmpelettelse.

– Det er ydmygende, at man en gang om ugen skal ind og bekræfte på jobcentrets netside, at man er arbejdssøgende, når man nu så gerne vil have et job, men bare ikke kan få det, siger Thomas Christensen.

– Men det allerhårdeste har været at være indkaldt til samtale og så alligevel ikke få jobbet, siger han.

Men det er alt sammen fortid for Thomas Christensen, der endelig kan kigge fremad.

– Jeg har fået ønskejobbet, hvor jeg føler, jeg kan bruge mine kompetencer.

Han trives i det tætte relationsarbejde med brugerne og kan lide, at dagene er forskellige, fordi man aldrig ved, hvem der kommer ind ad døren. Og så er han glad for, at hans eget liv har fået retning.

– Det er personligt en kæmpelettelse at vide, at man har fast indtægt og fast arbejde. Jeg er ikke så usikker på fremtiden længere, siger Thomas Christensen. ■

KAMPEJST Jeg ville gerne have den erfaring, fordi det er den, jeg er blevet stoppet på, når jeg været til jobsamtale, siger Thomas Christensen

Giv plads til en ledig kollega

Løntilskudsjob og virksomhedspraktik kan hjælpe arbejdsløse kollegaer på vej. Men ordningerne må ikke misbruges til at tage fastansattes job – et dilemma, der kan løses, lyder det fra Socialpædagogerne

Af Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk

Umiddelbart kan det måske virke lidt uforståeligt, at Socialpædagogernes A-kasse har kastet sig ud i en kampagne, hvor den opfordrer arbejdspladserne til at tage imod ledige kollegaer i enten virksomhedspraktik eller løntilskudsjob. Det sker på et tidspunkt, hvor flere og flere socialpædagoger bliver fyret og dermed arbejdsløse fra netop de arbejdspladser, som nu skal tage imod ledige kollegaer.

Men der er en forklaring.

– Vi har flere og flere ledige medlemmer, og de har behov for at vedligeholde deres faglige kompetencer. En del af dem er nyuddannede, som mangler faglig erfaring, siger formand for Socialpædagogernes A-kasse, forbundskasserer Kaj Skov Frederiksen.

Kan nyuddannede hverken få fast arbejde eller et vikariat, er virksomhedspraktik og løn i jobtilskud deres eneste chance for at få erfaringer inden for det socialpædagogiske område.

– Gør vi ikke noget, risikerer vi, at de forsvinder ud til andre arbejdsområder, og vi vil komme til at savne deres arbejdskraft senere, siger Kaj Skov Frederiksen.

Ingen misbrug, kun klare aftaler

Praktikanterne i virksomhedspraktik eller ansatte i løntilskudsjob må dog ikke blive brugt til at fylde huller ud efter for eksempel fastansatte, der er blevet fyret på grund af nedskæringer. Virksomhedspraktik løber over fire uger, og der er ikke tale om en egentlig ansættelse. Den ansatte modtager dagpenge under forløbet.

Et job i løntilskud varer som udgangspunkt seks måneder, og man bliver ansat, men får dog kun dagpenge. Der er indgået en aftale på KTO-området, som nøje fastslår, at der skal være tale om reel merbeskæftigelse, og der skal indgås klare aftaler om, hvad den ansatte i løntilskudsjob skal lave.

Desuden skal arbejdspladsen, før den kaster sig ud i at ansætte en ledig kollega i løntilskudsjob, sikre sig, at det sker efter aftale med medarbejderne, det vil som regel sige tillidsrepræsentanten.

– I et løntilskudsjob skal der være tale om reel merbeskæftigelse i forhold til arbejdspladsens normale beskæftigelse, siger arbejdsmarkedskonulent hos Socialpædagogerne, Ulla Lund.

– Ansættelsen må ikke ske i en stilling, som er blevet ledig ved afskedigelse eller fratrædelse af en ansat inden for de seneste tre måneder.

Kan blive win-win

Medarbejderne skal vide, hvad der er formålet med praktikken, og hvilke aftaler der er indgået om beskæftigelse, så de bedst muligt kan hjælpe kollegaen med at blive en del af arbejdspladsen og det faglige fællesskab. Men arbejdsplanen skal kunne hænge sammen uafhængigt af den ansatte i løntilskudsjob.

– Selv om det først og fremmest er kollegaen i tilskudsjob, der skal have udbytte af ansættelsen, så kan arbejdspladsen også drage fordel af det, siger Ulla Lund.

– Arbejdspladsen kan få udført nogle opgaver, som ikke er nødvendige for den daglige drift, men som giver kvalitet for brugerne. Måske kan det faste personale også lære noget af at få en ny kollega med andre erfaringer og kompetencer, end de selv har. Og måske kan man ansætte vedkommende, hvis der bliver et ledigt job, siger Ulla Lund. ■

Interesserede, der vil vide mere om virksomhedspraktik, løn i jobtilskud og om Socialpædagogernes kampagne 'Giv plads til en ny kollega' kan læse mere på www.sl.dk/løntilskud

UDVIKLINGSHÆMMEDE

Sund mad og særlig omsorg

Alle har ret til at betyde noget i nogens liv. Det er filosofien bag et beskæftigelsesprojekt på et plejecenter i Ringsted, hvor to marginaliserede grupper har glæde af hinanden. En flok udviklingshæmmede og psykiske handicappede har her fået et meningsfyldt job, og de ældre får mere omsorg

Af Trine Kit Jensen, redaktionen@sl.dk

Foto: Hanne Loop

Min spidskompetence er at spille ludo. Sådan anbefalede Kurt sig selv, da han søgte job på plejecenteret Knud Lavard i Ringsted. Den slags kompetencer er i høj kurs, så han blev straks hyret.

Men 59-årige Kurt Hansen, der i mange år har kæmpet med store psykiske udfordringer, er ikke bare en god ludo-makker. Han har andet og

mere at byde på. Fx den lille metalkuffert med stakkevis af cd'er, som han i dag har taget med hjemmefra. I stueetagen er beboerne på afdeling B i gang med morgenkaffen og rundstykkerne, da han dukker op ved halv ti-tiden, og snart underholder Birthe Kjær.

– Jeg har så meget gammel musik, og det kan de godt lide at høre, fortæller Kurt Hansen, mens 99-årige Elly vipper lidt med fødderne til tonerne af 'Arrividerci Franz'.

Kurt Hansen er mødt på arbejde halvanden time før. I hjertet af plejecenteret ligger Café Ingeborg, og her er der hver dag fælles morgenmad og morgengymnastik for de 11 nye medarbejdere, som siden starten af maj er blevet ansat i det beskyttede beskæftigelsestilbud. Tre er ligesom Kurt Hansen servicemedarbejdere, der løser praktiske opgaver og hygger om de ældre ude på afdelingerne, mens otte er ansat som café-medarbejdere.

Ved middagstid kan byens pensionister købe et sundt og nærende måltid i Café Ingeborg, og café-køkkenet står samtidig for fuldkosten til de ældre, som bor på plejecenteret. Der leveres også mad

Ingen af de særlige medarbejdere her er i tvivl om, at de er nødvendige, og at det job, de udfører, er vigtigt. Det er mennesker, der er vant til at være omsorgsmottagere, men her gør vi dem til omsorgsgivere. Og vupti, så er de til gavn og ikke til last

Anne Mikkelsen, projektleder

ud af huset til bl.a. rådhuset, så det bliver kun til et kort pusterum efter morgengymnastikken.

– Ja, piger og drenge, så er det i omdrejninger, lyder det fra kokken Peter, der sammen med to køkkenassistenter i dag styrer café-tropperne.

Snart breder en duft af fiskefrikadeller sig i lokalet. Den blander sig med mere eksotiske aromaer, for også kalkunfilet tikka masala er på menuen. Med indisk kartoffelsalat som tilbehør. 21-årige Nikolaj Kaagard og 27-årige Pernille Steen, der begge er udviklingshæmmede, arbejder sammen i et team, og selv om Nikolaj Kaagaard hurtigt får blussende røde kinder, går alting som det skal.

– Ok. Fino, siger han og løfter en tommelfinger hver gang kokken giver nye instrukser.

Opgør med kasser

Før de nye medarbejdere kom til, var der ikke meget liv i Café Ingeborg, som ud over mad byder på særlige arrangementer med underholdning og lægger lokaler til møder og foreningsaktiviteter.

Med et årligt underskud på 300.000 kr. var caféen tæt på at få dødsstødet af kommunens ældreudvalg. Men politikerne lagde hovederne i blød, tænkte kreativt og fostrede ideen om et alternativt beskæftigelsestilbud på plejecenteret.

– Det var startskuddet, og derfra er det bare vokset, fortæller socialpædagog og projektleder Anne Mikkelsen.

Anne Mikkelsen fungerer i det daglige som støtte og vejleder for de særlige medarbejdere, som hun ynder at kalde dem. Derudover står hun for den pædagogiske supervision af de ordinært ansatte, der er tilknyttet projektet. Det er udover køkkenpersonalet tre mentorer, der ude på plejecenterets afdelinger bakker om Kurt og de to andre servicemedarbejdere.

Fælles for de særlige medarbejdere er, at de har en funktionsnedsættelse, og mange har aldrig før haft et arbejde eller kender kun de traditionelle beskyttede værksteder. Nogle er udviklingshæmmede, andre har Asperger eller en sindslidelse, og en enkelt slås med følgerne af en senhjerneskade. Mangfoldigheden i medarbejderstaben er stor, og det ses som en styrke.

– Vi vil gerne bryde med fastlåste forståelsesrammer og gøre op med de kasser, folk normalt

bliver puttet i. Derfor hænger vi os ikke i diagnoser, men nøjes med at se på, om det er mennesker, der kan profitere af at være her og rummes inden for rammerne af projektet, siger Anne Mikkelsen.

Før medarbejderne bliver ansat, er de til samtale hos projektlederen, hvor de får lov at lufte deres tanker om, hvad de gerne vil arbejde med. Her er det tilladt at sige, at man helst bare vil stå i opvasken. Men de forsigtige får ofte mod på mere, når de først er i gang, og forskellighederne giver gode muligheder for sidemandsoplæring.

– Den kvinde, vi har med en senhjerneskade, er fx ikke så god til at huske detaljer. Til gengæld er hun rigtig god til at lave mad. Sætter man hende sammen med en, der er bedre til at huske, men måske ikke så god til madlavning, supplerer de hinanden fint, fortæller Anne Mikkelsen.

To fluer med ét smæk

Tanken bag projektet på Knud Lavard er at slå to fluer med ét smæk. At tilbyde et reelt stykke arbejde til mennesker, der let risikerer at havne i opbevaringsløsninger uden mulig for udvikling – og at lade to marginaliserede grupper få glæde af hinanden.

Dét koncept er Anne Mikkelsen svært begejstret for, fordi det for begge parter betyder, at de får værdi for andre. De får dækket et helt elementært menneskeligt behov.

– Ingen af de særlige medarbejdere her er i tvivl om, at de er nødvendige, og at det job, de udfører, er vigtigt. Det er mennesker, der er vant til at være omsorgsmottagere, men her gør vi dem til omsorgsgivere. Og vupti, så er de til gavn og ikke til last, siger hun.

– På samme måde oplever de ældre pludselig, at der er nogle, som har tid og tålmodighed til tale med dem og lytte. De ældre har mange historier at fortælle, men ofte ikke nogen at fortælle dem til. Når man kun er omgivet af professionelle – uanset hvor dygtige, de er – kan man altid mærke på kropssproget, at de også har den næste opgave i tankerne. De særlige medarbejdere er der bare. De er til stede i nuet, og samtalen varer den tid, den varer.

Før Anne Mikkelsen blev ansat på Knud Lavard, var hun afdelingsleder på et botilbud. Den erfarne socialpædagog har i 26 år arbejdet med

Jeg har fået mit drømmejob, og mit liv er vendt på en tallerken. Alle her er så flinke, og når jeg kommer hjem, er jeg så træt, at der ikke er problemer med nattesøvnen

Kurt Hansen, servicemedarbejder

alle de skæve eksistenser, der falder uden for prototypen. Men projektet på plejecenteret oplever hun som noget helt unikt.

– Det har været fantastisk at se, hvor relativt lille en investering, der skal til, før de her mennesker blomstrer. At se, hvad de rent faktisk kan, og hvor meget de har lært på kort tid. Det har også været fantastisk at se, hvordan antallet af spisende pensionister i caféen er vokset, og hvordan de spørger efter navngivne medarbejdere, hvis de ikke har været her i et stykke tid, siger hun.

Fra professionelle aktører på feltet er der samtidig en enorm interesse for projektet, fortæller Anne Mikkelsen, og denne onsdag er det ikke kun de lokale pensionister, der gæster Café Ingeborg. Der er også besøg af personale fra plejecenteret Sølund i København, som gerne vil høre om erfaringerne og måske etablere noget lignende.

Ønske opfyldt

I caféens køkken er arbejdet med de varme retter nu overstået, og Pernille Steen er i færd med sirligt at pynte en lagkage. Flødeskum rundt i kanten og små, lyserøde toppe i midten.

Før jobbet på Knud Lavard gik hun to år derhjemme uden ret meget at rive i, så café-tjansen var mere end velkommen.

– Jeg kan godt lide at bruge mine hænder, og det er rart at have noget at stå op til, siger hun.

Pernille Steen er en genert ung kvinde. Hun flytter hele tiden sine grænser, men foretrækker stadig at gemme sig stadig lidt bagest i køkkenet og kommer helst ikke frem til disken ud mod caféen, når den er åben. Nikolaj Kaagaard er mere udadvendt, og han nyder kontakten med de ældre.

– Jeg har selv en gammel farmor og farfar, så jeg ved godt, hvordan man skal tale med dem. Jeg spørger for eksempel, om de har det godt eller skidt – og om de kan lide maden eller ikke kan lide den. Nogle går ikke så godt eller sidder i rullestol, og når jeg hjælper dem, får jeg ros, siger han.

Nikolaj Kaagaard har før været i praktik flere steder, bl.a. på Fakse Vandrehjem. Men han har altid godt kunnet tænke sig at lære at lave mad helt fra grunden, og det ønske får han opfyldt i caféen.

– Det er et rigtig godt projekt, selv om jeg godt kan blive lidt stresset, når der er mange ting som være færdige på samme tid, siger han.

Pernille Steen og Nikolaj Kaagaard kendte ikke hinanden, før de begyndte at arbejde i Café Ingeborg. Men som en sidegevinst ved projektet er de nu blevet gode venner og ses også privat.

– Vi er på bølgelængde og har det rigtig sjovt sammen, fortæller Pernille Steen.

Har de særlige medarbejdere problemer med at passe deres arbejde, fx på grund af kats første sygedag eller kærlighedssorger, står Anne Mikkelsen altid til rådighed, og hun holder jævnligt møder med de almindelige ansatte.

– Møderne skal bl.a. sikre, at de enkelte medarbejdere får opgaver, der matcher deres evner. Og går det lidt for stærkt i køkkenet, skal der måske omorganiseres eller holdes lidt flere pauser, siger hun.

Vendt på en tallerken

‘Olé – det var i Spanien’, lyder det ude på afdeling B. Her har en feststemt Johnny Reimar afløst Birthe Kjær i cd-afspilleren, men lydniveauet er dæmpet, så det passer til situationen.

– Det er jo ældre mennesker, jeg har med at gøre, så det skal ikke være så højt, siger Kurt Hansen.

Elly og de andre beboerne omkring bordene i fællesrummet får efter tur servicemedarbejderens fulde opmærksomhed. Der bliver snakket om løst og fast, pjattet og fortalt vittigheder.

– De trænger til at blive muntret lidt op, slår Kurt Hansen fast.

Selv er han i dag en gladere mand, end han har været meget længe, og de selvmordstanker, der tidligere tyngede, er nu væk. Engang arbejdede han som ufaglært på det lokale slagteri, men en svær depression og to års indlæggelse på en psykiatrisk afdeling tvang ham på førtidspension. Præget af angst levede han i mere end 20 år isoleret i en lille lejlighed, stort set kun med kontakt til en hjemmevejleder og sin søster og svoger.

Når Kurt Hansen en sjælden gang vovede sig ud, var han ikke tryk, og forbipasserende kunne godt blive mødt med vrede udfald. Men også aggressionerne er det slut med. De ældre får konstant små, venlige skulderklap.

– Jeg har fået mit drømmejob, og mit liv er vendt på en tallerken. Alle her er så flinke, og når

jeg kommer hjem, er jeg så træt, at der ikke er problemer med nattesøvnen, siger Kurt Hansen, der endnu ikke har haft en fraværsdag.

Da han blev ansat, lagde han ud med ni timers arbejde om ugen. Nu er han oppe på 20 timer og sørger ikke blot for omsorg til de ældre. Han rydder også af efter morgenmaden på afdelingen, dækker bord til middagsmaden og slutter dagen af med at skrubbe gulvet i Café Ingeborg.

Timelønnen på 12 kroner bliver han ikke rig af. Men med førtidspensionen ved siden af er der blevet råd til lidt mere. Nye cd'er har derfor fundet vej til den lille metalkasse, og Kurt Hansen har for nylig været til koncert med bandet Smokey.

Som tak for hjælpen i alle de år, hvor hans liv var et helvede, har søsteren og svogeren været inviteret til søndagsbuffet på en kro, og også Anne Mikkelsen har nydt godt af det nye overskud.

– Da jeg havde været her et stykke tid gik jeg ned i Netto og købte en buket røde roser til hende. Jeg var bare så taknemmelig for at have fået jobbet, siger han.

Noget at byde ind med

Projektet på Knud Lavard er så stor en succes, at også andre ældre i Ringsted nu kan se frem til særlig omsorg. Planen er, at der i løbet af 2012 skal servicemedarbejdere ud på de to andre plejecentre i kommunen.

En noget større plan, der endnu kun er på drømmestadiet, går ud på at etablere en regulær fagskole i byen i samarbejde med TV Glad.

– På fagskolen vil vi tilbyde en omsorgslinje, en køkkenlinje og også en kontorlinje. Eleverne kan så komme i praktik enten her, på de øvrige plejecentre eller i kommunens forskellige forvaltninger, og når uddannelsen er afsluttet, er de sikret relevant beskæftigelse, fortæller Anne Mikkelsen.

Det er ikke nogen naturlov at mennesker, der lige nu er i beskyttet beskæftigelse, skal være det resten af deres liv, mener hun. Ude i horisonten kan hun derfor godt se for sig, at en del af de særlige medarbejdere sprænger rammerne og melder sig på det 'rigtige' arbejdsmarked.

– Måske kan nogle gå fra beskyttet beskæftigelse til skånejob og med tiden klare et fleksjob, så de kan vinke farvel til pensionen, siger hun.

Det er FOA, der organiserer plejepersonalet på centeret. Og i fagforbundet var der til at begynde med en lille frygt for, at de særlige medarbejdere ville stjæle arbejdsopgaver fra medlemmerne.

– Den bekymring skal være der. Men i dag har vi via tillidsrepræsentanterne et glimrende samarbejde, og vi er ikke inde og røre deres arbejdsopgaver. Vi supplerer med nogle ting, som er gået tabt, siger Anne Mikkelsen.

Om få år vil mangel på arbejdskraft være en af de helt store samfundsudfordringer, og i det lys ser hun projektet som en langsigtet investering.

– Alle prognoser viser, at der i fremtiden vil blive stor efterspørgsel på arbejdskraft til de blødere omsorgsopgaver, herunder ikke-tidsbegrænset nærvær og ludospil. Dét tror jeg på, at vi har noget at byde ind med, for robotstøvsugere kan ikke klare alt. ■

I GANG Hver dag starter med morgengymnastik i køkkenet på Café Ingeborg – og så er der ellers fart på. 'Det har været fantastisk at se, hvor relativt lille en investering, der skal til, før de her mennesker blomstrer, konstaterer projektleder Anne Mikkelsen

NOTER

Fagspecifikke kurser alligevel en mulighed

Muligheden for fagspecifikke kurser for ledige forsvinder alligevel ikke 1. januar 2012. Arbejdsmarkedsstyrelsen havde ellers meddelt, at muligheden for de ledige bortfaldt fra nytår samtidig med ændringerne i SVU-reglerne for beskæftigede. Men nu er bekendtgørelsen trukket tilbage efter pres fra Socialpædagogerne og en lang række andre fagforbund. Det betyder, at det fortsat er muligt for ledige pædagoger at få seks ugers selvvalgt uddannelse på fagspecifikke kurser. Arbejdsmarkedsstyrelsen oplyser, at man om kort tid er klar med nye retningslinjer for kurserne.

Red.

Unge udsatte nordjyder lades i stikken

De nordjyske kommuner er ikke gode nok til at sørge for efterværn for udsatte unge. Det viser en undersøgelse fra Statsforvaltningen i Nordjylland. Kommunerne får alt for ofte ikke – som de ellers skal ifølge lovgivningen – lavet en handleplan for den unge, inden han eller hun fylder 18, og dermed er starten på voksenlivet for mange forbundet med stor usikkerhed. Rapporten, der svarer til en praksisundersøgelse fra Ankestyrelsen, viser, at kommunerne er alt for sent ude med handleplanerne, og halvdelen af de unge får ingen begrundelse, når kommunen stopper den støtte og vejledning, de ellers har fået. Undersøgelsen tager udgangspunkt i 37 tilfældigt udvalgte sager fra Rebild, Jammerbugt og Hjørring, men Det Sociale Nævn i Statsforvaltningen peger på, at der er tale om et generelt problem.

jni

Forældretræning gavner ADHD-børn

Forældretræning er en af vejene frem i arbejdet med børn, der har en ADHD-diagnose. Det viser en ny Campbell-forskningsoversigt fra SFI. Oversigten samler og sammenholder tilgængelig viden om fx en metode, og her viser resultater fra fem forskellige undersøgelser, at forældretræningen både har en gavnlig effekt på barnets generelle adfærd og nedsætter stressniveauet og øger selvtilliden hos forældrene. Forældretræning er en psykosocial indsats, der giver forældre til børn med ADHD redskaber til at håndtere barnets udfordrende opførsel – fx ved at lave om på de omgivelser og omstændigheder, der fører til bestemte handlinger, og ved at ændre på konsekvenserne af handlingerne. Læs mere om undersøgelsen via www.kortlink.dk/abk9

jni

Hvordan ser socialpædagogik ud?

Kan man male et portræt af socialpædagogik? Det har den catalanske organisation for socialpædagoger, CEESC, sat sig for at finde ud af ved at udskrive en international konkurrence, hvor deltagerne indsender billeder af 'socialpædagogik'. CEESC inviterer alle til at udforme og indsende en digital gengivelse af et foto, en collage, en tegning, maleri eller andet. Motivet skal være 'Socialpædagoger som agenter for social forandring'. Hver deltager kan indsende ét værk inden 29. februar, og når alle værker er modtaget, vil der blive arrangeret en udstilling, som vil åbne i april i CEESC's hovedkontor i Barcelona og i maj være udstillet ved den 4. nationale kongres for socialpædagogik i Valencia. Herefter kan udstillingen frit udlånes til organisationer, arbejdspladser osv. Alle deltagere vil modtage et digitalt katalog over værkerne. Læs mere om projektet via www.kortlink.dk/abxt. Har du spørgsmål, skriv da gerne til Socialpædagogernes internationale konsulent Dea Engberg på dee@sl.dk

dee

BESPARELSER

To fagblade færre

Socialpædagogerne skal spare, og det betyder blandt andet 24 i stedet for 26 udgaver af Socialpædagogen om året

Af Jens Nielsen, jni@sl.dk

Færre medlemmer i forbundet og færre annonceindtægter fra nærværende fagblad og et kontingent, der fastholdes på samme niveau – det er baggrunden for de besparelser, som Socialpædagogerne skal gennemføre i de kommende år. Og en af konsekvenserne er, at der fremover kommer 24 udgaver af Socialpædagogen i stedet for 26 årligt.

Det bliver de to udgaver, der ellers ville udkomme midt i juli og det nummer, der ville havne i postkassen i juledagene, som tages ud af produktion. De faldende annonceindtægter er ikke mindst synlige i jule- og sommerudgivelserne: De to numre har ikke tjent mange penge hjem på hverken job- eller tekstsiderannoncer i de senere år.

Samtidig er vurderingen, at det er de to numre, der vil blive mindst savnet blandt medlemmerne: Sommernummeret er kommet midt i den største ferieperiode, og julenummeret er havnet midt mellem gavepapir og nytårskrakter.

Nu lyder det måske ikke af så meget at spare to blade væk,

men udgifterne til tryk og distribution af et enkelt nummer af Socialpædagogen løber op i 350.000 kr., så det løber altså op i 700.000 kr.

Ikke uden tøven

Forbundsformand Benny Andersen, der også er ansvarshavende redaktør for Socialpædagogen, siger, at det ikke har været uden tøven, at Forretningsudvalget har valgt at skære de to numre væk:

– Det er med lidt vemod og efter grundige overvejelser, at vi skærer i udgivelsen. Socialpædagogen er jo en helt central del af den service, vi som forbund yder medlemmerne, og et afgørende forbindelsesled mellem forbundet og medlemmerne. Men det er mange penge, vi samlet set skal finde, og med dette indgreb kan vi friholde andre centrale områder i forbundets arbejde for medlemmerne. Og samtidig ser vi i det færre antal blade en mulighed for, at redaktionen kan bruge flere kræfter på de 24 blade, der fortsat udkommer, siger Benny Andersen.

Han peger også på, at Socialpædagogens udgivelsesfrekvens fortsat er højere end de fleste andre fagblades.

Benny Andersen understreger, at det ikke får nogen betydning for kommunikationen af vigtig information til medlemmerne – her er direkte brev- og mailhenvendelser og forbundets hjemmeside fortsat den primære vej. ■

KONTINGENTSATSER PR. 1. JANUAR 2012

Fuldtid i forbund og a-kasse: 929 kr. om måneden
Se flere satser på www.sl.dk/kontingent

ANBRINGELSER

Kommunerne skal dele udgifterne

Socialministeren på vej med nye refusionsregler på de dyre anbringelser af børn og unge. Socialpædagogernes formand er glad for initiativet

Af Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk

Det skal være slut med, at den enkelte kommune alene skal stå med regningen på de dyre anbringelser af børn og unge. Fremover skal kommunerne i fællesskab dække udgifterne, mener socialminister Karen Hækkerup (S), der vil ændre reglerne for finansieringen af særligt dyre enkelt-sager og i de situationer, hvor kommunen står med en større

søskendeflok, der skal anbringes, som for eksempel i den såkaldte Brønderslev-sag.

– Det er altafgørende for mig, at der ikke er en kommune, hvor man sidder og tænker, at man ikke kan overskue at fjerne fem børn. Det må vi ikke ud i, siger socialministeren i et interview til netavisen kommunen:

– Jeg lægger op til, at vi skal have ændret på finansieringen for at sikre, at der ikke er børn, som ikke får den rigtige hjælp, fordi kommunen skal spare.

Helt konkret vil Karen Hækkerup rulle den såkaldte centrale refusionsordning et par år tilbage, så en kommune fremover vil kunne få en større del af sine omkostninger for de dyre anbringelser betalt af den fælles pulje. Den centrale refusionsordning er løbende blevet

nedtrappet, fra den blev indført med strukturreformen og frem til 2010. Ministeren ville tilbage på det niveau for refusion, som var gældende i 2009.

Selv om det kun er den sidste del af nedtrapningen af den centrale refusionsordning, som ministeren nu vil rulle tilbage, så kan det betyde en stor forskel i mange kommuner. I Billund modtog man eksempelvis refusion for 85 borgere i 2009, mens det tal med det sænkede niveau i 2010 faldt til 44.

En god start på nye tider

Hos Socialpædagogerne modtager man ministerens ambition med åbne arme. Men det kan kun være en begyndelse på den større reform af finansieringen på anbringelsesområdet, organisationen har efterlyst i årevis.

– Vi er glade for initiativet, men det kan ikke stå alene. Vi har hæftet os ved, at regeringen i sit grundlag har lagt op til, at hele finansieringens struktur skal gennemgås. Der er et klart behov for at finde en model, hvor det ikke er den enkelte kommune, som står med alle udgifterne, som det er i dag. Og her er refusionen kun en enkelt del, siger Socialpædagogernes formand Benny Andersen til netavisen kommunen.

Hos KL er der ingen umiddelbar begejstring at spore for forslaget.

– Så længe vi ikke har set det konkrete forslag, så kan jeg kun sige, at vi selvfølgelig er parat til at snakke om finansieringen på området, siger formanden for KL's socialudvalg, Jane Findahl (SF) til netavisen kommunen. ■

SOCIALPÆDAGOGERNE

Den socialpædagogiske leder 2017

LEDER-
LANDSMØDE
OG
KONFERENCE
2012

Den 6. – 7. marts · Tilmeldingsfrist 3. februar · Læs mere på www.sl.dk/leder

LEDIGHED

Tusindvis mister dagpenge

f:nyt Især ufaglærte står for skud, når tusindvis af ledige risikerer at miste deres dagpenge næste år. Det viser en ny prognose fra a-kasserne. Både fagbevægelsen og regeringens støtteparti, Enhedslisten, lægger pres på regeringen for at gribe ind

Af Kurt Ladefoged, fnyt@sl.dk

Om et år må op til 2.400 ledige hver måned vinke farvel til deres dagpenge. Det vil sende dem til tælling økonomisk, for så skal de klare sig helt uden offentlig støtte eller for kontanthjælp.

Det fremgår af en ny prognose fra Arbejdsløshedskassernes Samvirke (AK-Samvirke). Brancheorganisationen har set på konsekvenserne af, at den forrige regering fik halveret dagpengeperioden fra fire til to år. Reformen vil være fuldt gennemført i januar næste år.

AK-Samvirke har lavet prognosen ved at opgøre, hvor mange ledige der i 2011 ville have mistet dagpengene, hvis reglerne allerede var trådt i kraft. Her viser det sig, at 2.400 arbejdsløse i gennemsnit hver måned passerede det punkt, hvor de havde været på dagpenge i to år.

Prognosen får ifølge Ugebrevet A4 direktør i AK-Samvirke Verner Sand Kirk til at slå alarm: – De her tal er alarmerende, for der er ikke job til alle de tusindvis af mennesker, som står foran at miste deres dagpenge. Når folk først har gået ledige i mere end halvandet år, så er det jo ikke dem, arbejdsgiverne er vilde efter at ansætte, siger Verner Sand Kirk.

Økonomisk lussing venter

Selv om der er forskellige bud på, hvor mange ledige, der rent faktisk ender med at miste dagpengene, så forudser AK-Samvirke, at tusindvis af mennesker vil ryge ud over kanten med hensyn til dagpenge. Det bygger AK-Samvirke blandt andet på, at de økonomiske vismænd forudser stigende ledighed.

For de arbejdsløse, der mister deres dagpenge, venter der en gevaldig økonomisk lussing. Enten vil de slet ikke kunne få offentlig hjælp eller også må de nøjes med kontanthjælp. Ifølge AK-Samvirke vil tre ud af fire dagpengemodtagere ikke kunne få kontanthjælp, når de mister dagpengene.

– Hvis din ægtefælle har et job, eller hvis du har en likvid formue på over 10.000 kroner – for eksempel ejer en gammel bil – så kan du ikke få kontanthjælp, forklarer Verner Sand Kirk.

Halveringen af dagpengeperioden skulle allerede være trådt i kraft den 1. juli i år, men den nye S-R-SF-regering fik skudt afgørelsen til den 1. januar 2013.

Men så klapper fælden også. Det har blandt andet fået regeringens støtteparti Enhedslisten til at reagere:

– Vi har to centrale ønsker til regeringen i de kommende trepartsforhandlinger. Genoptjeningskravet for dagpenge skal være et halvt år, som det hidtil har været. Og så skal man kunne genoptjene retten til dagpenge ved eksempelvis at være i løn-

tilskudsjob eller under uddannelse, siger partiets arbejdsmarkedsordfører Christian Juhl.

Minister afviser

Beskæftigelsesminister Mette Frederiksen (S) har dog ingen aktuelle planer om at ændre på genoptjeningskravet:

– Men jeg lytter da til, at det bliver et tema i trepartsforhandlingerne, og så må vi tage den der, siger Mette Frederiksen.

Hun mener, at i stedet for at have fokus på at få ændret reglerne, bør indsatsen for de mange langtidsledige dagpengemodtagere først og fremmest handle om, at så mange som muligt af dem kommer i arbejde.

– A-kasser og jobcentre skal målrettet gå sammen om den enkelte ledige og virkelig gøre en stor indsats for at hjælpe vedkommede ind på arbejdsmarkedet via de jobåbninger, der trods alt er, siger Mette Frederiksen. ■

Se artiklen i Ugebrevet A4 via www.kortlink.dk/ac64

Konference og landsmøde i Socialpædagogernes netværk for lærere ansat på døgninstitutioner

29. – 30. marts 2012

Hør blandt andet Niels Peter Rygaard, cand.psych., holde oplæg om børn og unge med tilknytningsforstyrrelser og Dorte Holm, pædagogisk vejleder, fortælle om undervisning af børn med ADHD

Tilmeldingsfrist: 5. februar 2012

Yderligere oplysninger og tilmelding: www.sl.dk/kalender

ANBRAGTE

Det gode efterværn

Servicestyrelsen udgiver ny bog med tidligere anbragte unges positive fortællinger om efterværn – til brug for såvel unge som ansatte på anbringelsessteder og i efterværnsindsatsen

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Jeg synes bare, at det efterværn er så skide vigtigt. Når man spytter så mange penge i at sende de unge på opholdssted, hvorfor så ikke lige spytte lidt ekstra i og så hjælpe dem godt derfra?

Sådan siger 22-årige Nanna, som har været anbragt på et opholdssted, fra hun var 15 år, og som har fået efterværn i form af en kontaktperson fra opholdsstedet, som støttede hende i at klare at bo for sig selv.

Nanna er en af ti unge, der i bogen 'Det gode efterværn' viderebringer deres positive erfaringer. For som bogens forfatter konkluderer på bagsiden: 'Efterværn gør en positiv forskel for tidligere anbragte unges trivsel og voksenliv'.

I bogens første del beskrives, hvad efterværn er i lovens forstand, som fx at anbringelsen forlænges efter 18-års fødselsdagen, at den unge får tildelt en kontaktperson, eller at den unge bliver tilknyttet et særligt mødested sammen med andre anbragte eller tidligere anbragte unge. Eller som 22-årige Nicki udtrykker det:

– Efterværn, det har bare været nogen, man kunne ringe til, og nogen man kunne åbne op over for, og nogen der kunne hive én op af det hul, man nu havde gravet sig ned i.

For unge og professionelle
Bogen henvender sig både til professionelle, som fx kontakt-

personer i netværksindsatsen, familieplejere eller ansatte på døgninstitutioner – og til unge, der står for at skulle flytte fra en anbringelse eller som allerede bor for sig selv.

Ud over bogens første del 'Hvad er efterværn', indeholder bogen del 2: 'Hvad kan efterværn hjælpe med?' Del 3: 'Gode råd fra de unge – et sammendrag' og del 4: 'Hvis du vil vide mere' om blandt andet forskning og lovgivning.

Og hvad er så vigtigt for det gode efterværn? Ja, når man spørger de ti unge, lægger de særlig vægt på 'den nære voksenrelation' og 'et sted at mødes'.

Når det gælder den nære voksenrelation, er det blandt andet afgørende for de unge, at den voksne brænder for at hjælpe, for som 21-årige Josefine siger:

– Jeg kan jo godt spotte, hvis folk er falske. En pædagog, der går på arbejde om morgenen og tænker: 'Jeg skal fandeme ud og gøre noget godt for nogle unge' – man kan godt mærke, at de brænder for det. Og man kan også godt mærke, hvis det er en, der tænker: 'Åh, for helvede, hvorfor har jeg ikke fri i dag.'

Andre væsentlige egenskaber er, at den voksne kender den unges historie, er i stand til at se bag facaden, forventer noget og kan være en livline, der stiller op, når det brænder på og kan rykke ud med kort varsel. Og ikke mindst at den voksen holder kontakten – frivilligt.

Mødested som familie

Når det gælder 'et sted at mødes' konkluderer bogens forfatter, at det desværre langt fra er alle byer, der huser mødesteder for anbragte og tidligere anbragte unge, men at mange tidligere anbragte har stor gavn af at komme i et sådant mødested. 22-årige Mathilde beskriver det sådan:

– Det der kæmpestore hul jeg har haft hele tiden med det med familie og forældre, som jeg har manglet, det har jeg fået dernede. Det fungerer jo som en familie. Der er en 30-40 mennesker dernedefra, som jeg kender rigtig godt, og som kender mig rigtig godt. Medarbejderne har sådan en forældrefunktion, og brugerne har sådan en søskendefunktion, kan man sige.

'Det gode efterværn' er spækket med gode råd. Når det gælder mødesteder, lyder budskabet til de voksne:

– Det er en god ide, at du fortæller den unge om de

mødesteder, der findes – og følger den unge derhen første gang. Og at du støtter den unge i at give mødestedet en ordentlig chance og opfordrer den unge til at vende tilbage en gang til, hvis det første besøg ikke var en succes. ■

'Det gode efterværn' er skrevet af Marie Brøgger Andersen, Klaus Goldschmidt Henriksen og Marlene Na-yung Horst. Den er udgivet af Servicestyrelsen og kan bestilles eller downloades via www.servicestyrelsen.dk – bogen er gratis, men der skal betales for forsendelse.

Inspiration og netværk

For socialpædagogiske medarbejdere på de private opholdssteder for børn og unge

Vi sætter fokus på fagets udfordringer og muligheder, etik, den nyeste forskning inden for børne- og ungeområdet og inspiration til alt det andet, som også skal fungere på en arbejdsplads – fx tilrettelæggelse af arbejdstiden, udarbejdelse af APV med meget mere.

Se program, tid og sted på www.sl.dk/tilmeldinspiration – her kan du også tilmelde dig. Arrangementet er gratis.

Møderne er åbne for alle socialpædagogiske medarbejdere på de private opholdssteder for børn og unge – også for de medarbejdere, der ikke er medlem af Socialpædagogerne.

Kreds Sydjylland og Kreds Lillebælt

6. februar, Scandic Kolding

Kreds Midt- og Vestjylland og Kreds Østjylland

8. februar, Silkeborg Medborgerhus

Kreds Nordjylland og Kreds Storkøbenhavn

9. februar, Socialpædagogernes forbundshus

Kreds Storstrøm og Kreds Midtjylland

28. februar, Ringsted Kongrescenter

SOCIALPÆDAGOGERNE

SIPO – SÆRLIG INDSATS PÅ DET PRIVATE OMRÅDE

LÆS om flere bøger på www.sl.dk

BØGER

Redigeret af Lone Marie Pedersen

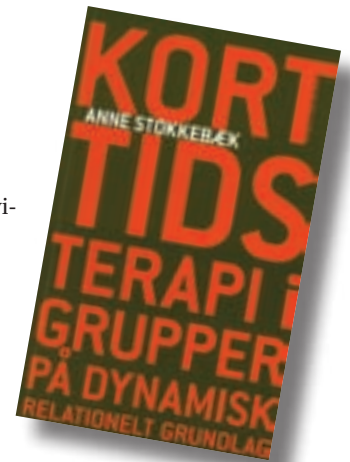
Menneske, handicap og sociale tilbud

Af Gitte Madsen og Kelvin Nielsen

Det er en relevant genudgivelse, som er sendt på gaden. De to erfarne forfattere, socialpædagog Gitte Madsen og socialrådgiver Kelvin Nielsen, har mange års erfaring inden for handicapområdet, og de massive økonomiske besparelser på netop det område er grund nok til at minde sig selv og hinanden om, hvad der egentlig er intentionerne med

serviceloven. Forfatterne skriver: 'Vi har oplevet historiens største forringelser på handicapindsatsen i Danmark. Nutidens politiske, administrative og faglige beslutningstagere har tilsyneladende glemt, at vi har en historisk tradition for at behandle borgere med og uden handicap ens. Derfor er det vigtigt, at andre fortsat kender og husker udviklingen i handicapindsatsen, og at pege på, at lovgivningen stadig giver en lang række relevante kompensationsmuligheder'. Bogen giver et indblik i handicappolitikens historiske udvikling og gennemgår handicapreglerne inden for det sociale felt både i relation til børn og voksne med handicap.

Udgivet af Social politisk Forlag. 176 sider. 200 kr.

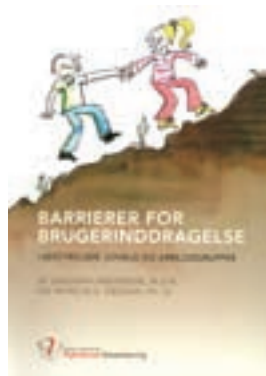
Korttidsterapi i grupper

Af Anne Stokkebæk

I dynamisk relationel korttidsterapi i grupper arbejder man både med individerne i gruppen og med gruppen som helhed. Terapien foregår som en åben gruppediskussion og forløber over en tidsbegrænset periode. Gruppedeltagerne har et fælles problem, der omfatter et bredt spektrum af psykosociale problemer i forbindelse med en kronisk somatisk sygdom.

I bogen er gruppen patienter med kronisk smertetilstand. 'Dynamisk relationel korttidsterapi i grupper er både tidsmæssigt og økonomisk en overskuelig behandling, men den er først og fremmest værdifuld og perspektivrig, fordi den udnytter gruppens terapeutiske potentiale', står der i forordet. Bogen er både teoretisk, metodisk og praktisk. Den omhandler psykologiske teorier og begreber om gruppen og individet, og den behandler gruppeterapeutiske metoder og praktiske foranstaltninger omkring gruppeterapien. Bogen henvender sig til professionelle inden for det sundhedsfaglige, sociale og pædagogiske område.

Udgivet på Hans Reitzels Forlag. 267 sider. 268 kr.

Barrierer for brugerinddragelse

Af Deborah Anderson og Patricia E. Deegan

Der er barrierer for brugerinddragelse i bestyrelser, udvalg og arbejdsgrupper. Og denne lille bog, som er oversat fra engelsk, er et forsøg på at fjerne nogle af forhindringerne for brugerinddragelse. Det er talt og skrevet meget om brugerinddragelse, men det er – står der i forordet – første gang, der er skrevet en bog, som konkret tager fat i alle de ting, som er besværlige, og som ofte går galt. Bogen er skrevet af de borgere, som gør brug af og ønsker indflydelse på psykiatriens mange sammenhænge og kommunernes indsats på området. Bogen er udgivet af Dansk Selskab for Psykosocial Rehabilitering, som er et fagligt selskab for mennesker, der arbejder professionelt på feltet. Selskabets formand er tidligere næstformand hos Socialpædagogerne Mogens Seider. I forordet skriver Mogens Seider og næstformand Pernille Jensen: 'Bogen er skrevet til os – de professionelle – men den er også skrevet til mennesker, vi arbejder sammen med. Det er en brugsbog, som vi forestiller os kan gøre nytte som et samarbejdsværktøj.

Udgivet af Dansk Selskab for Psykosocial Rehabilitering. 60 sider. 75 kr. Kan bestilles på info@psykosocialrehabilitering.dk

Filosofisk etik

Redigeret af Anne-Marie S. Christensen

Der tales om etik inden for stadig flere områder af det offentlige liv som miljøetik, teknologietik og krigens etik. Medlemmer af Etisk Råd udtaler sig jævnligt i medierne om aktuelle etiske spørgsmål. Virksomheder og offentlige institutioner fastlægger etiske mål. Og i egne rækker oprettede Socialpædagogerne for flere år siden Etiks Udvalg, der behandler etiske spørgsmål inden for det socialpædagogiske felt. I pressemeldelsen står der: 'Ethiske overvejelser gennemsyner ethvert menneskes personlige liv. Vi har alle opfattelser af, hvad der er vigtigt og rigtigt i livet, og vi lægger for eksempel mærke til, hvis andre handler mere egoistisk eller grusomt, end vi havde forventet. Vi er ikke altid enige om, hvad det etisk rigtige er både i forhold til os selv, familien og samfundet'. Bogen tager udgangspunkt i de etiske refleksioner og undersøger begrebet etik. Den giver et overblik over, hvad etiske overvejelser handler om, hvilke etiske antagelser og principper, vi finder rigtige. Forskellige forskere i etik har bidraget.

Udkommet på Aarhus Universitetsforlag. 408 sider. 399,95 kr.

LÆSERBREVE

Medlemmerne vil have nærvær – ikke muleposer

Af Preben Vest Nielsen, FTR i Hvidovre

Som fagforening bløder vi medlemmer, om end ikke i lige så udpræget grad som andre, men alarmerende er det. Hvad er det medlemmerne mangler, siden de skifter til 'de billigere gule'? Skal vi stille op med flere gratis muleposer og badges? Skal Socialpædagogen udkomme sammen med en pose klejner op mod jul? Jeg tror, at en af de ting, folk gerne vil betale for, er en fagforening, der er nærværende!

Ikke at alle medlemmer, er klar over, at krifa og asa ikke kan aftale løn, at de ikke kæmper for overenskomster, at de kun stiller juridisk bistand og ikke giver faglig bistand til medlemmerne!

Men hvordan får vi budskaberne om vores styrker ud til alle socialpædagogiske kolleger?

Min oplevelse gennem TR-virket er klart, at en engageret indsats, hvor medlemmerne inddrages i ens overvejelser og sigtepunkter, bidrager til nysgerighed og medejerskab.

Det er ikke en naturlov, at tillidsrepræsentanten ringer til medlemmerne og snakker forhandlingsreferater igennem – det bør det være i SL!

Når jeg som FTR ringer til et medlem, er det langt fra givet, at jeg har set vedkommende. Derfor vækker opkaldet nærmest altid en overrasket glæde fra den enkelte, for 'her er sørme en TR/fagforening, der vil mig noget!' Derefter er det langt lettere for den enkelte at gribe telefonen, når tvivl eller problemer opstår, for da har TR/fagforeningen fået et ansigt eller en stemme!

I efteråret skulle et slag kæmpes, da budgetforhandlingerne startede i Hvidovre Kommune. Der skulle spares og oplæget var, at der bl.a. skulle lukkes tre gode socialpædagogiske tilbud. Jeg indrømmer, at jeg ikke kendte de berørte medlemmer, før vi samledes til fagligt møde for

at drøfte den svære situation. Høringsvar blev udfærdiget, sammen med repræsentanter fra personalet. Vores kredsformand Lars Petersen lavede et skarpt læserbrev, som kom i lokalavisen, hvor en fagpolitisk vinkel blev præsenteret i forhold til det betænkelige ved lukningerne. Det endte lykkeligt, og de gode projekter lever stadig.

For det enkelte medlem blev fagforening og tillidsvalgte, til nærværende og betydningsfulde kolleger!

Tager vi som tillidsvalgte medlemmerne for givne, da svigter vi vort mandat og fagforeningens betydning udraderes langsomt for den enkelte.

Dagene, hvor medlemskab af fagforening og deltagelse ved 1. maj var naturgivne, er en saga blot. Men sikrer vi som tillidsvalgte nærvær i hverdagen og dialog og involvering af kollegerne i de fagpolitiske spørgsmål, da øges forståelsen for medlemskabets betydning og kraft! ■

Reaktion på: Skal Knud i bad eller vil han?

Af Karen Hansen, socialpædagog
Jeg er helt enig i, at medbestemmelse og selvbestemmelse for udviklingshæmmede borgere er af største vigtighed! I tider med besparelser og diktater ovenfra om retningslinjer for det pædagogiske arbejde, er der dog en række områder, hvor selvbestemmelsen er betydeligt indskrænket.

Det kan godt være, at Knud må lade være med at gå i bad og må gå langskægget i byen. Det er fint nok. Jeg møder dog også borgere, der er på et niveau, hvor selvbestemmelsen i forhold til personlig hygiejne, madpakke osv. desværre i stedet er blevet til svigt! Samtidig er der en lang række forhold, han inden for de sidste par år ikke længere har indflydelse på – forhold, som også er af afgørende

betydning for den enkeltes livskvalitet.

Jeg arbejder i Næstved i et aktivitets- og samværstilbud – altså ikke i bo-tilbud – men jeg er sammen med borgerne mange timer hver dag og oplever deres frustrationer og magtesløshed over de indskrænkninger, der er sket i deres personlige frihed og selvbestemmelse de sidste par år.

I mange forhold giver det mere mening at bytte *skal* ud med *vil* og *vil* ud med *må*.

Nedenstående eksempler er forhold, som borgerne selv har bragt på bane:

Vil Knud lave mad i sit eget hjem, eller *må* han?

Svar: Ja, det vil han gerne, men det må han ikke, hvis han skal have hjælp til det! Pædagogerne må ikke længere lave mad sammen med borgere, som bor i § 85, så han må købe maden udefra!

Vil Knud ud og rejse, eller *må* han?

Svar: Ja, Knud vil gerne på ferie, men det må han ikke, hvis han ikke kan tage af sted uden pædagogisk støtte, for pædagogerne må ikke længere ledsage borgere, som bor i § 85, på rejser!

Vil Knud, som er 69 år, gerne gå på pension eller *må* han?

Svar: Knud vil gerne, men han må ikke, for der er ikke ressourcer til, at han kan være i sit eget hjem i dagtimerne.

Vil Knud gerne beholde sin hjemmedag eller *må* han?

Svar: Ja, det vil Knud gerne, for der er tid til støtte til private gøremål på et tidspunkt af dagen, hvor han stadig har overskud, men det må han ikke længere.

Medbestemmelse og selvbestemmelse? ■

At være i virkeligheden... Og være vedkommende

Tina Overvad Nielsen

Vi er selv med til at vælge, hvordan vores virkelighed skal se ud.

Nogle gange tror jeg dog ikke, at vi er bevidste om det. At vi i stedet lader omgivelserne, eller endda medierne, vælge for os. Mange af de programmer, der bliver sendt i fjernsynet i dag, handler om selviscenesættelse. Om mig, den enkelte, egoet. Flere af os vælger ikke disse programmer fra, når vi tænder for 'virkelighedsfilteret' – altså fjernsynet. Vi læner os tilbage i sofaen og affinder os med den værdi, der bliver fremlagt for os, nemlig 'at have nok i sig selv'. Hvad nu hvis vi slukkede for filtret og var tilstede i virkeligheden, og ikke bare ukritisk så 'ego-programmerne'? Kunne det være, at vi begyndte at reflektere og sætte spørgsmålstejn? Måske vi i stedet ville begynde at komme hinanden ved? At blive vedkommende. Jeg tror på, at vi alle ville drage nytte af i højere grad at have fokus på fællesskabet. At vi vil noget med hinanden og tør vise det.

Jeg synes, at vi i dagens Danmark er gået hen og blevet alt for distancerede fra hinanden. Vi ved knap nok, hvem vores nabo er, og vi skal i hvert fald ikke invitere dem indenfor til kaffe! Det ku' jo ske, at der rent faktisk var noget at tale om. Noget, vi kunne bruge hinanden til. Virkeligheden og relationen kan være skræmmende, men jeg tror på, at det er her, vi udvikler os. Det er igennem relationen, at vi kan mindske distancen imellem mennesker.

Lad os skabe mange flere udviklende fællesskaber og relationer i vores liv. Vi skal tage krisen, depressionerne og alt det andet triste, som sker i dagens Danmark, alvorligt og sørge for, at det skaber sammenhold i befolkningen i stedet for splittelse. Tage vores såvel egoisme som materialisme op til revurdering og igen begynde at deles. Jeg vil hellere end gerne have et Danmark, som er kendt for bæredygtighed, genbrug, fællesskab og en nærværende befolkning. I sådan en virkelighed vil jeg gerne være vedkommende. ■

Landskursus i fagligt netværk for socialpædagoger, der arbejder med høretab og døve

2. – 3. marts 2012, Hotel Comwell i Middelfart

SE, HØR OG ANERKEND MIG

Mød forfatteren Thorkil Olsen, der taler om: Anerkendelse – kom ind i kampen. Klinisk psykolog Steen Hiling taler om
Anerkendelse – muligheder og begrænsninger i det inkluderende miljø for børn med høretab

Tilmeldingsfrist: 10. februar 2012

Yderligere oplysninger og tilmelding: www.sl.dk/kalender

Temadag og landsmøde i netværket for socialpædagoger, der arbejder med sindslidende

13. marts 2012, Mødecenter Odense, Buchwaldsgade 48, Odense

Psykiatriske diagnoser og disses betydning for det moderne samfund.
v. Svend Brinkmann er professor i psykologi ved Institut for Kommunikation, Aalborg Universitet

Tilmeldingsfrist: 12. februar 2012

Yderligere oplysninger og tilmelding: www.sl.dk/kalender

Konference i Socialpædagogernes Ældre-netværk – for socialpædagoger der arbejder med ældre

10. – 11. maj 2012

Tema: Neuropædagogik i relation til ældre udviklingshæmmede
Oplægsholdere: Kjeld Fredens og John Engelbrecht

Tilmeldingsfrist: 10. april 2012

Yderligere oplysninger og tilmelding: www.sl.dk/kalender

KREDSNYT & KALENDER

MIDT- OG VESTJYLLAND

Årsmøde i ledersektionen

10. februar kl. 9.00 – 13.30

Festhuset, Ivar Lundgaardsvej 8, Holstebro. Selve årsmødet 11.45 – 13.00. Oplev overlæge, dr. med. og tidligere formand for Etisk Råd, Ole Hartling på årsmødet. Få medindflydelse på ledersektionens aktiviteter de næste to år. Er du leder eller mellemlider, så kom til årsmødet i kredsens ledersektion. Er I et lederteam, kan alle, også ikke-medlemmer deltage. Pris for ikke-medlemmer: 300 kr. Husk EAN-nr. Tilmelding senest 3. februar på www.sl.dk/midtogvestjylland

Cafémøde for familieplejere

23. februar kl. 19.00 – 21.30

Festhuset, Ivar Lungaardsvej 8, 7500 Holstebro. Så er familieplejeudvalget igen på banen. Vi holder cafémøde for hele kredsens familieplejere, denne gang med samarbejdet med kommunerne som tema. Programmet indeholder bl.a. oplæg ved familieplejekonsulent Anett Ehlert og debat ud fra oplægget. Alle familieplejere, medlemmer som ikke-medlemmer, er velkomne. Der opkræves dog et gebyr for ikke medlemmer på 150 kr. Tilmelding senest 20. februar på www.sl.dk/midtogvestjylland

Generalforsamling i pensionistsektionen

29. februar kl. 9.30

VIA University College (Ikast Seminarium), Bøgildvej 10, 7430 Ikast. Forud for generalforsamlingen vil der være et foredrag ved Ruth Birk Christensen, der bl.a. har været leder af KFUM's Soldaterhjem i Afghanistan. Forslag til generalforsamlingen skal være kredskontoret i hænde senest den 15. februar. Tilmelding senest den 8. februar til Socialpædagogerne Midt- og Vestjylland, tlf. 7248 6200 eller på www.sl.dk/midtogvestjylland

NORDJYLLAND

Generalforsamling for seniorer

28. februar kl. 17.00 – 21.00

Socialpædagogerne Nordjyllands mødelokale 2. sal, Skansevej 90B, 9400 Nørresundby. Kl. 17: Generalforsamling. Kl. 18: Spisning. Kl. 19:

Oplæg om Skurbyen v. Finn Christiansen. Forslag til generalforsamling sendes til Pia Grabe Skogberg senest 10 dage før generalforsamlingen. Se mere på www.sl.dk/nordjylland. Tilmelding senest 20. februar til Socialpædagogerne Nordjylland, Skansevej 90b, 9400 Nørresundby, tlf. 7248 6100 eller e-mail; nordjylland@sl.dk med oplysning af navn og cpr.nr.

Skurbyen i Aalborg

28. februar kl. 19.00 – 21.00

Socialpædagogerne Nordjyllands mødelokale 2. sal, Skansevej 90B, 9400 Nørresundby. Fjordbyen er et noget specielt sted, som ikke kan sammenlignes med så mange andre steder. Kom og hør Finn Christiansens oplæg! Tilmelding senest den 20. februar til Socialpædagogerne Nordjylland, Skansevej 90B, 9400 Nørresundby, tlf. 7248 6100 eller e-mail; nordjylland@sl.dk

Gratis sms-service

Nu kan du få tilsendt gratis sms-besked på din mobiltelefon. Det eneste du skal gøre er at tilmelde dig på nordjylland@sl.dk, eller send en sms til 1272 med teksten 'sl nord'. Oplys dit navn, cpr.nr., mobilnr. og evt. e-mail.

NORDSJÆLLAND

Introduktionsmøder for nye ledere

7. februar kl. 13.00 – 15.00

Kredsens lokaler, Østergade 6B, Hillerød. Hvad kan du som leder bruge din fagforening til? Ledersektionen og kredsen vil gerne byde dig velkommen og tilbyde dig et introduktionsmøde i forbindelse med din ansættelse som leder. Møderne er dialog-baserede og indholdet er bygget op over relevante ledelsesværktøjer. Du får samtidig lejlighed til at høre lidt om kredsen, den lokale ledersektion og møde andre (nye) ledere. Ledersektionens bestyrelsesmedlemmer deltager på skift og fra kredskontoret deltager kredsformand Karen Holte. Tilmelding ikke nødvendig.

STORKØBENHAVN

Cafémøde for familieplejere

2. februar kl. 19.00 – 21.00

Kredskontoret, Hejrevej 43, 4. sal., 2400 København NV. Anbringelses-

området er voldsomt i vælten for tiden og under pres. Hvad betyder det for dig som familieplejer og hvad er fremtidsperspektivet for hele området? Kom til cafémøde og mød andre familieplejere til debat om udfordringer og erfaringer fra din hverdag. Vi starter mødet med et oplæg – læs mere på kredsens hjemmeside. Desuden vil du få indblik i hvad Socialpædagogerne kan gøre for dig som familieplejer. Så både medlemmer og ikke-medlemmer er meget velkomne. Tag derfor gerne 'kollegaer' med. Tilmelding senest den 30. januar til kreds-kontoret, tlf. 7248 6700 eller storkoebenhavn@sl.dk

Politimuseet

22. februar kl. 10.40

Vi mødes på Sankt Hans torv. Efter en lille opstrammer, går vi til Politimuseet til rundvisning. Bagefter vil der blive serveret vand og brød på restaurant Quattro. Pris: 100 kr. for medlemmer og 150 kr. for ikke-medlemmer. Tilmelding og betaling senest 8. februar på reg: 2191, konto: 0567405745, tlf. 2489 1061.

Generalforsamling i seniorsektionen

1. marts kl. 16.00 – 18.00

Hejrevej 43, 4. sal. Dagsorden ifølgte vedtægterne. Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen skal fremsendes til Sektionen for seniorerne att. formanden, SL Storkøbenhavn, Hejrevej 43, 4. sal, 2400 København NV senest 10 dage før generalforsamlingen. Der vil efterfølgende blive serveret en lille anretning (gratis), derfor tilmeldingsfrist: 20. februar på tlf. 2489 1061 eller mail: seniorerne@yahoo.dk

Seniorsektionen

Fra 55 år er du velkommen til at deltage i seniorernes arrangementer.

Rejse til Østrig og Kirchengberg for seniorer

26. august til 2. september

Fællesrejse for seniorer og efterlønnere fra BUPL og Socialpædagogerne til Østrig og Kirchengberg og diverse skønne udflugter. Pris inkl. halvpension: kr. 5.825 pr. person i delt dobbeltværelse. Prisreduktion ved fuld bus (54 deltagere). Tillæg for eneværelse: kr. 600. Pladserne for-

deles efter først til mølle-princippet. Tilmelding fra 15. januar, og senest 1. april. Hvis der ønskes påstigning ved Banegårdspladsen Nykøbing Falster Station meddeles det ved tilmelding til: Riis Rejser, Vestergade 18, 1., Postboks 69, 7820 Lemvig, tlf. 9864 0046, mail riis@riisrejser.dk

STORSTRØM

Cafémøder for familieplejere i Lolland

Der afholdes cafémøder for familieplejenetværket Lolland den første tirsdag i hver måned, undtagen januar, juli og august kl. 9.30 – 13.00. I 3F's lokaler, Havnegade 19, 4900 Nakskov. Kom og mød andre familieplejere og vær med til at diskutere forskellige spændende emner og få faglige input. Tilmelding er ikke nødvendig medbring selv kaffe og evt. brød. Yderligere oplysninger: Leif Utermöhl, 2013 1566, leif.u@mail.dk

Rejse til Østrig og Kirchengberg for seniorer

26. august til 2. september

Se detaljer under Storkøbenhavn.

SYDJYLLAND

Den gode anbringelse

25. januar kl. 18.30 – 21.30

Vejen Idrætscenter. Oplæg ved Bente Nielsen, formand for TABUKA – landsforeningen for nuværende og tidligere anbragte børn. Se mere og tilmeld dig senest den 23. januar på: www.sl.dk/sydjylland

Etikken i det socialpædagogiske arbejde

7. februar kl. 18.30 – 21.30

UC Syd, Dr. Margrethesvej 11, 6200 Aabenraa. Lektor Jørgen Husted kommer med et oplæg om den Etisk forsvarlige praksis. Læs mere og tilmeld dig senest den 1. februar på: www.sl.dk/sydjylland

Status og visionsmøde

20. februar kl. 17.30 – 21.30

Hotel Lyngheden, Hedemarken 22, Grindsted. Temaaften, hvor der sættes fokus på, hvordan udviklingen i samfundet har sat rammerne for det socialpædagogiske arbejde og der-

med udviklingshæmmedes livsbetingelser. Se mere og tilmeld dig senest 14. februar på www.sl.dk/sydjylland

ØSTJYLLAND

Generalforsamling i Seniorlauget

22. februar kl. 17.00

Søren Frichs Vej 42 C, 8230 Åbyhøj.
Dagsorden ifølge lovene. Bestyrelsen

består af fire medlemmer og en suppleant. To bestyrelsesmedlemmer og suppleanten er på valg. Alle tre er villige til at modtage genvalg, men der er plads til yderligere et bestyrelsesmedlem, evt. suppleant. Efter generalforsamlingen vil Seniorlauget byde på et stykke brød og en øl/vand, kaffe/te. Tilmelding: Først til mølle – dog senest 13. februar til Steen H. Eriksen, mail she@vestdjursnet.dk / evt. til kredskontoret på 7248 6300.

Giv din tid

– PsykiatriFondens Telefonrådgivning søger frivillige telefonrådgivere med relevant baggrund

- Du får grundig oplæring, supervision og efteruddannelse
- Du tilbydes gratis kurser inden for psykologi og psykiatri
- Du får erfaring med rådgivende og støttende samtaler

Ansøgningsfrist den 21. februar 2012 kl. 12.

Rådgivningen finder sted fra lokaler i København.

Læs mere på www.psykiatrifonden.dk

Foreningen af Tegnsprogstolke

Afholder tolkeweekend
den 17. - 18. marts 2012

FTTs generalforsamling med aktuelle debattemner er den 17. marts kl. 11 - 17.30

Sted Skanderborg Vandrehjem.

Tilmelding og flere informationer findes på FTTs hjemmeside www.tegnsprogstolk.dk

»Alle har ret til et fedt højskoleophold«

Venskaber,
oplevelser og
udfordringer

Her bliver
ALLE
set og hørt

Efterskolen og STU

Djurslands Folkehøjskole
– nu også for unge

Ring og hør
nærmere

Læring
og venskaber
går hånd i
hånd

Livstilshøjskole

Slankelinje
Praktisk linje
Kreative fag - IT

Djurslands Folkehøjskole
www.djfh.dk

Drammelstrupvej 15 · Tirstrup · 8400 Ebeltoft · Telefon: 87 52 91 20 · post@djfh.dk

FAGLIGE NETVÆRK

WWW.SL.DK/NETVÆRK

For medlemmer, der arbejder inden for følgende områder:

Socialpædagoger ansat ved somatiske og psykiatriske afd.
www.sl.dk/hospsyk

Netværksansvarlig:
Jesper Leschly Pedersen
Marslev Byvej 19, 5290 Marslev
Tlf. 6541 1593 / 2423 1877
jesperped@dbmail.dk

Økonomiansvarlig:
Peter Beck Epstein
Tlf. arb. 7789 2106
peter-epstein@hotmail.com

Sikrede døgninstitutioner for unge under 18 år
www.sl.dk/sikrede

Netværksansvarlig:
Kurt Rasmussen
Munkebjergvej 50,
5000 Odense C
Tlf. 6614 2129
munkebjergvej50@privat.dk

Økonomiansvarlig:
Mette K. Andersen
Tlf. 4752 8467

Domfældte
www.sl.dk/domfældte
udviklingshæmmede

Netværksansvarlig:
Jens Jørgen Carstensen
Boinstitutionen
Grønnebæk
Afdeling Kompasrosen
Mosevej 1A
6630 Rødding
Tlf. 7355 2004
jensjc@stofanet.dk

Fagligt Ældre-netværk
www.sl.dk/ældre

Netværksansvarlig:
Hanna Hansen
Bøgegården 40
4300 Holbæk
hannah@holbkom.dk

Økonomiansvarlig:
Tina Bülling Christoffersen
tbc@odense.dk

Senhjerneskadede og bevægelsehandicappede
www.sl.dk/s&b

Netværksansvarlig:
Vanda Thorup
Neuro Fysisk Handicapcenter
Bygholms Allé 2, 8260 Viby J
Tlf. 5157 5512
vtr@aarhus.dk

Økonomiansvarlig:
Jytte Jelstrup
Mobil: 2879 2089
jytte.jelstrup@koege.com

Hjemmesideansvarlig:
Niels Schmidt
7445 0976

Stofmisbrugsområdet
www.sl.dk/stofmisbrugsområdet

Netværksansvarlig:
Ingelis Langgaard
KABS, Bakken 3
2600 Glostrup
Tlf. 2032 7151
ingelislanguaaard@glostrup.dk

Økonomiansvarlig:
Ingrid Lund Sørensen
Tlf. 5150 2782
ings@fa.dk

Kuratorer/familiepleje-konsulenter
www.sl.dk/kuratorer

Netværksansvarlig:
Esben Bohøj
Familieplejen
Aarhus Kommune
Holmevej 180, 8270 Højbjerg
Tlf. 8940 5227 eller 2920 3648
ebo@aarhus.dk

Døve
www.sl.dk/døve

Netværksansvarlig:
Marianne Pejtersen
Døves aktivitetscenter
Generatorvej 2A, 2730 Herlev
meier-pejtersen@c.dk

Sindslidende
www.sl.dk/sindslidende

Netværksansvarlig:
Else Margrethe Tvilhøj
Langelinie 126
5230 Odense M

Økonomiansvarlig:
Morten Schuster
Tlf. arb. 3957 5632

Aflastningsinstitutioner
www.sl.dk/aflastning

Netværksansvarlig:
Trine Julin Johnsen
Landerslevvej 67
3630 Jægerspris
Tlf. 2122 8452

Økonomiansvarlig:
Lillian Jensen
Tlf. 9721 0291

Kommunale fritidstilbud til mennesker med fysiske og psykiske funktions-nedsættelser

www.sl.dk/fritidstilbud
Netværksansvarlig:
Jette Hedensted
Tusindfryd
Guldkrog 1,
7100 Vejle
Tlf. 2945 1003
jehed@vejle.dk

Marginaliserede og udstødte
www.sl.dk/marginaliserede

Netværksansvarlig:
Peder Larsen
St. Dannesbo
Bryllevej 20, 5250 Odense SV
Tlf. 6028 0575

Økonomiansvarlig:
Gitte Helle Lundgren
Tlf. 6396 0211
gilul@odense.dk

Småbørns- og familieinstitutioner
www.sl.dk/småbørnsinstitutioner
www.sl.dk/familieinstitutioner

Netværksansvarlig:
Irene Larsen
Stendyssehaven
Skovsbovej 101
5700 Svendborg
Tlf. 6217 2060

Lærere ansat på døgninstitutioner
www.sl.dk/lærer

Netværksansvarlig:
Søren Haaber Johansen
Hjortholm Kostskole
Næstved Landevej 20
4250 Fuglebjerg
Mail: shjn@gentofte.dk

Meld dig ind i DIT netværk på www.sl.dk/netværk

En profession uden grunduddannelse

Af Inge M. Bryderup, lektor, DPU

Professionsbegrebet kan henføres til den latinske betegnelse *professio*, som betyder 'jeg bekender, erklærer, forsikrer'. *Professio* var oprindeligt betegnelsen for det løfte, som noviceerne i den romersk-katolske kirke aflagde, når de blev optaget i ordenen. Men som Katrin Hjort har fremhævet det i sin bog fra 2005: 'Moderne professionelle baserer sig ikke på tro, men på viden'.

Men hvori består denne viden, og hvordan kan en profession mere præcist identificeres? At socialpædagogik er et fag og en profession betyder, at den med inspiration fra den klassiske professionssociologi kan indholdsbestemmes og afgrænses fra andre fag ved en egen definition af målgrupper, arbejdsmetoder og formålsbestemmelser. Sådanne elementer i definitioner af en profession udgør oftest *kernen i de vidensformer, der formidles i en grunduddannelse*.

I Danmark er det socialpædagogiske arbejdsområde af uddannelseshistoriske og fagforeningsmæssige årsager blevet defineret i forhold til både børne- og ungeområdet og børn, unge og voksne med fysiske og psykiske funktionsnedsettelse samt voksne med sociale problemer.

Det er et dansk særkende, at socialpædagogik kan betragtes som en bred erhvervsbetegnelse. Det er ligeledes et dansk særkende, at der findes en så stor og samfundsmæssig betydningsfuld profession, som ikke i de sidste 20 år har haft en selvstændig grunduddannelse.

I perioden 1983 til 1992 fandtes der en grunduddannelse i socialpædagogik. Men flere andre end dem, der blev uddannede i denne periode, kan i dag kalde sig socialpædagoger. Det kan man ved at være uddannet pædagog og samtidig have et arbejde, der er omfattet af overenskomst mellem Socialpædagogernes Landsforbund og de kommunale arbejdsgivere. Også pædagoger, lærere, socialrådgivere og andre, der efter deres grunduddannelser har taget årskursus fra Social-

pædagogisk Højskole, som eksisterede i en længerevarende periode fra 1974 til 1997, kan kalde sig socialpædagoger. Endelig har det siden 2003 været muligt at få en mastergrad i socialpædagogik, hvilket ligeledes berettiger til en betegnelse som socialpædagog. Men hvorfor er det vigtigt, at faget har sin egen grunduddannelse?

En selvstændig grunduddannelse giver medlemmerne af en profession en fælles faglig identitet. Grunduddannelser er et vigtigt element i fødekæden i forhold til den kontinuerlige produktion og formidling af ny viden. Grunduddannelser giver grundlaget for, at faget bliver anerkendt som et selvstændigt forskningsområde med institutter, lærestole, selvstændige forskningsmidler m.m.

Skulle man være i tvivl om betydningen af at have en identitetgivende grunduddannelse, kan man skæve til kollegaerne i Dansk Socialrådgiverforening, som er en fagforening, der har cirka en tredjedel så mange medlemmer som SL. Her blev den allerede eksisterende socialrådgiveruddannelse i København statsanerkendt i 1942, og i løbet af 1950'erne og 1960'erne oprettedes flere sociale skoler i hele landet. I 1968 etableredes den 1-årige efteruddannelse i København. Til denne profession hører også en selvstændig kandidatoverbygning, den sociale kandidatuddannelse, hvor mange socialrådgivere har opnået akademiske kvalifikationer gennem de seneste årtier. Og for et par år siden er der på Aalborg Universitet udviklet en ny masteruddannelse primært for socialrådgivere, som både har fået særlig statsstøtte til den faglige udvikling af selve masteren og til de masterstuderende. På flere universiteter og professionshøjskoler findes institutter og afdelinger for forskning i socialt arbejde.

En ny grunduddannelse i socialpædagogik og en efterfølgende ny kandidatuddannelse kunne placeres højt på ønskelisten for glædelige begivenheder i 2012! ■

● Hvordan kan en socialpædagogisk uddannelse efter din mening opkvalificere faget?

● Hvilket arbejdsfelt inden for socialpædagogikken kalder mest på en ny uddannelse?